

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal ve veřejném zasedání konaném dne 19. dubna 2023 **odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Bruntále** proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 25. 10. 2022, č. j. 1 T 127/2018 – 2357, a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Bruntále **zamítá**.

Odůvodnění:

- Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 25. 10. 2022, č. j. 1 T 127/2018 – 2357, byli obžalováni Ing. Štěpán K., Ing. Jaroslav J., Václav V., Ing. Salome S., Ing. Petr K., Bohumír K., Ing. Jaroslav K., Ondřej H., Ing. Václav M., Pavel K. a Bedřich B. podle § 226 písmeno b) trestního řádu (dále jen „tr. ř.“) zproštění obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Bruntále ze dne 16. 7. 2018 pod sp. zn. 1 ZT 145/2017, která jim kladla za vinu, že

1)

Ing. Štěpán K. jako předseda představenstva společnosti VaK Bruntál a.s., IČ 476 75 861, sídlem Bruntál, Tř. Práce 1445/42 (dále jen „Společnosti“) nedbal svých povinností jednat s péčí řádného hospodáře vyplývajících z § 194 odstavec 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku resp. § 159 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku, a

Ing. Jaroslav J. jako ředitel Společnosti, jenž byl podle manažerské smlouvy ze dne 3. 8. 2007 a jejích příloh povinen hájit zájmy Společnosti, dále byl povinen počínat si tak, aby byl zajištěn prospěch Společnosti a nevznikla jí škoda či ztráta ušlého zisku,

ačkoli jim byl znám důvod, pro který představenstvo Společnosti navrhlo na Valné hromadě akcionářů Společnosti konané dne 10. 6. 2010 způsob odměňování členů představenstva a dozorčí rady Společnosti tak, aby odpovídal zákonnému závažnému odměňování osob vykonávajících funkci člena zastupitelstva územně samosprávného celku nebo funkci starosty, případně místostarosty, pro jejich výkon byli dlouhodobě uvolněni, upravenému v § 5 odst. 2 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů (dále jen „zákon o střetu zájmů“), a tento návrh Valná hromada akcionářů Společnosti dne 10. 6. 2010 schválila, díky čemuž nebyly členům orgánů, kteří tuto podmínku splnili, odměny v období od 10. 6. 2010 do 16. 6. 2011 skutečně vypláceny, zatímco ostatní členové představenstva a dozorčí rady odměny pobírali, v roce 2011 Ing. Jaroslav J. a Ing. Štěpán K., přestože byli výslovně upozorněni na schůzce před konáním 156. jednání představenstva Společnosti Mgr. Ondřejem B., jenž byl od roku 2005 externím právním poradcem Společnosti, že zákonná úprava zůstala nedotčena, navrhli dne 7. 6. 2011 na 156. jednání představenstva Společnosti změnu způsobu odměňování tak, že omezení vyplácení odměn vypustili, a přestože si byli neoprávněnosti vědomi, nechali na základě schváleného návrhu Valnou hromadou akcionářů společnosti konané dne 16. 6. 2011 vyplácet odměny členům, kteří zároveň působili jako dlouhodobě uvolnění funkcionáři měst a obcí z okresu Bruntál, které jsou akcionáři Společnosti, ve smyslu § 2 písmeno m) zákona o střetu zájmů, s odůvodněním, že tyto osoby nezastupují obce a města, ale sami sebe, v důsledku čehož nechali neoprávněně vyplácet od července 2011 do května 2015 Václavu V., Ing. Salome S., Ing. Petru K., Bohumíru K., Ing. Jaroslavu K., Ondřeji H., Ing. Václavu M., Pavlu K. a Bedřichu B. pravidelné odměny za činnost v orgánech Společnosti, a to za výkon funkce člena představenstva 6 000 Kč měsíčně, za výkon funkce místopředsedy představenstva 6 500 Kč měsíčně a za výkon funkce člena dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně, přičemž za uvedenou dobu dosáhly neoprávněně vyplacené odměny včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob celkové částky 2 047 750 Kč,

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Widtmannová

příčemž Václav V., Ing. Salome S., Ing. Petr K., Bohumír K., Ing. Jaroslav K., Ondřej H., Ing. Václav M., Pavel K. a Bedřich B., kteří jsou jako členové představenstva resp. dozorčí rady Společnosti s odkazem na § 194 odstavec 5 a § 200 odstavec 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku a § 159 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku, povinni při výkonu funkce jednat s péčí řádného hospodáře, si tyto odměny nechali vyplácet, přestože je to v rozporu s § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů, ve znění novel 281/2009 Sb., 167/2012 Sb., 503/2012 Sb., 131/2015 Sb., když podle § 2 písmeno m) citovaného zákona jsou přímo vyjmenováni jako veřejní funkcionáři, kterých se tento zákaz týká, v rozporu s uvedenými povinnostmi, které byly rovněž zahrnuty ve smlouvách o výkonu jejich funkce, neuvědomili odpovědné osoby Společnosti o vlastním střetu zájmů a o tom, že jim odměny za výkon uvedených funkcí nenáleží, a takto pobírali:

a) Václav V.

od září 2011 do května 2015 odměny příslušné členovi dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 237 500 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen dozorčí rady zvolen na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 20. 6. 2005 a od 31. 10. 2006 do současnosti zastává funkci starosty obce Světlá Hora,

b) Ing. Salome S.

od července 2011 do května 2015 odměny příslušné členovi dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 261 000 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byla jako členka dozorčí rady zvolena na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 29. 4. 2004 a od listopadu 2002 do současnosti zastává funkci starostky obce Zátor,

c) Ing. Petr K.

od září 2011 do května 2015 odměny příslušné členovi představenstva vykonávající funkci místopředsedy představenstva ve výši 6 500 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 308 750 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen představenstva zvolen na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 29. 4. 2004 a od listopadu 2002 do současnosti zastává funkci starosty města Rýmařov,

d) Bohumír K.

od července 2011 do října 2014 odměny příslušné členovi dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 202 500 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen dozorčí rady zvolen na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 20. 6. 2005 a od listopadu 2006 do listopadu 2014 zastával funkci místostarosty města Břidličná,

e) Ing. Jaroslav K.

od července 2011 do října 2014 odměny příslušné členovi dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 202 500 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen dozorčí rady zvolen na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 29. 4. 2004 a od dubna 2004 do listopadu 2014 zastával funkci místostarosty města Rýmařov,

f) Ondřej H.

od července 2011 do května 2015 odměny příslušné členovi dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 237 500 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen dozorčí rady zvolen na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 16. 6. 2009 a od roku 2006 do současnosti zastává funkci starosty obce Malá Morávka,

g) Ing. Václav M.

od července 2011 do října 2014 odměny příslušné členovi představenstva ve výši 6 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 243 000 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen představenstva zvolen na valné hromadě

akcionářů Společnosti dne 16. 6. 2011 a od roku 2007 do 4. 11. 2014 zastával funkci 2. místostarosty města Bruntál,

h) Pavel K.

od června 2012 do května 2015 odměny příslušné členovi dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 177 500 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen dozorčí rady zvolen na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 19. 6. 2012 a od listopadu 2010 do současnosti zastává funkci starosty obce Dolní Moravice,

i) Bedřich B.

od června 2012 do května 2015 odměny příslušné členovi dozorčí rady ve výši 5 000 Kč měsíčně hrubého, v důsledku čehož Společnost vyplatila za uvedené období celkovou částku 177 500 Kč včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu fyzických osob, když byl jako člen dozorčí rady zvolen na valné hromadě akcionářů Společnosti dne 19. 6. 2012 a od roku 2010 do současnosti zastával funkci starosty obce Leskovec nad Moravicí,

čímž měli spáchat obžalovaní Ing. Štěpán K. a Ing. Jaroslav J. v bodech 1a) – 1i) přečin porušení povinnosti při správě porušení cizího majetku podle § 220 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b) trestního zákoníku (dále jen „TrZ“) a obžalovaní Václav V. v bodě 1a), Ing. Salome S. v bodě 1b), Ing. Petr K. v bodě 1c), Bohumír K. v bodě 1d), Ing. Jaroslav K. v bodě 1e), Ondřej H. 1f), Ing. Václav M. v bodě 1g), Pavel K. 1h), Bedřich B. v bodě 1i) přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odstavec 1 TrZ, neboť shledal, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

2. Proti tomuto zprošťujícímu rozsudku soudu I. stupně podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Bruntále v zákonné lhůtě odvolání (č. l. 2387) v neprospěch všech obžalovaných, které zaměřil proti výroku, jimž byli obžalovaní zproštěni obžaloby podle § 226 písmeno b) tr. ř. V následném písemném odůvodnění (č. l. 2388 – 2392) státní zástupce předně rozvedl závěry nalézacího soudu, které jej vedly k tomu, že jednání vytykané obžalovaným není trestným činem, a to s poukazem jednak na absenci subjektivní stránky, jednak na uplatnění zásady subsidiarity trestní represe, dále na nemožnost vztáhnout na jednání obžalovaných ustanovení o právním omylu ve smyslu § 19 odstavec 1 TrZ a konečně z důvodu neexistence alternativního zprošťujícího důvodu ve smyslu § 226 písmeno e) tr. ř., tedy možnosti aplikace ustanovení o zániku trestní odpovědnosti v důsledku účinné lítosti ve smyslu § 33 TrZ.
3. Dle odvolatele se nelze se závěry nalézacího soudu o absenci subjektivní stránky ztotožnit. Je toho názoru, že obecně je sice možné konstatovat, že spolehnout se na odbornou radu může vyloučit zavinení, v projednávané věci však tomu tak není. V této souvislosti státní zástupce zmiňuje, že podle § 5 odstavec 2 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění účinném do 31. 8. 2017, nebylo povoleno, aby veřejnému funkcionáři uvedenému v § 2 písmeno m) téhož zákona, který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl nebo hlasovací práva, byla vyplacena za tuto činnost odměna. Obžalovaný Ing. Štěpán K., resp. i další obžalovaní uváděli, že osoby, jimž byly odměny vypláceny, nezastupovaly obce či města, nýbrž samy sebe. Toto tvrzení dle odvolatele svědčí o vědomém obcházení zákona. Starosta či místostarosta obce, resp. města a zároveň člen jeho zastupitelstva má svou funkci vykonávat svědomitě, v zájmu obce a jejich občanů, v této souvislosti odkazuje odvolatel na § 69 odstavec 2; § 103 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích. Odměňované osoby měly tedy z titulu jejich veřejné funkce uvolněných starostů či místostarostů obcí a měst, kteří jsou akcionáři společnosti, prioritně hájit zájmy obcí a měst, a nikoliv zájmy své. Tato povinnost konečně vyplývá i z § 1 písmeno a) zák. č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů ve znění do 31. 8. 2017, neboť veřejní funkcionáři jsou povinni vykonávat svou funkci tak, aby nedocházelo ke střetu mezi jejich osobními zájmy a zájmy, které jsou povinni z titulu své funkce prosazovat nebo hájit. Podle § 3 odstavec 1 téhož zákona dojde-li ke střetu veřejného zájmu se zájmem osobním, nesmí veřejný funkcionář upřednostňovat svůj osobní zájem před zájmy, které je jako veřejný funkcionář povinen

prosazovat a hájit. Osobním zájmem se pro účely tohoto zákona rozumí takový zájem, který přináší veřejnému funkcionáři osobní výhodu nebo zamezuje vzniku případného snížení majetkového nebo jiného prospěchu. Žádný ze starostů a místostarostů měst a obcí, které vlastní akcie ve společnosti, přitom nevystupoval jako samostatný akcionář, nemohl hájit zájmy své, neboť byl na základě zákona o obcích povinen hájit zájmy obce, jejímž uvolněným zástupcem, resp. starostou či místostarostou byl. Pokud by hájil své zájmy, jednal v rozporu s § 3 odstavec 1 zák. č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů ve znění do 31. 8. 2017. Tato skutečnost vyplývala ze samotné situace, kdy starostové a místostarostové byli volenými představiteli měst a obcí, jež vlastnili drtivou většinu akcií společnosti (podíl jiných akcionářů byl zcela zanedbatelný). Státní zástupce dále akcentuje, že obžalovaný Ing. Štěpán K. a další o této skutečnosti nejen že věděli, ale obžalovaný Ing. Štěpán K. rovněž věděl, že takovým osobám nebyly pro střet zájmu v souladu s příslušným zákonem odměny od června 2010 vypláceny. Aniž by se jakkoliv změnilo jejich postavení, v červnu 2011 tento obžalovaný navrhl změnu způsobu odměňování tak, že pouze vypustil ustanovení kopírující zákonný zákaz a odměny jim nechal vyplácet. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že obžalovaný Ing. K. o zákazu vyplácení odměn věděl, a přesto proti jejich vyplácení nijak nezasáhl.

4. V návaznosti na výše uvedené odvolatel dále uvedl, že společnost VaK Bruntál a.s. dlouhodobě vyplácela členům představenstva a členům dozorčí rady odměny za výkon funkce člena těchto orgánů, ne však všem. Příkladem Ing. Petr K. měl od roku 2004 nárok na vyplácení odměny 4 500 Kč měsíčně, a to až do roku 2007 (nabytí účinnosti zákona o střetu zájmů), kdy nová smlouva o výkonu funkce, žádný způsob odměňování nestanovila. Od účinnosti zákona o střetu zájmů žádný ze starostů nebo místostarostů územně samosprávného celku, pro jejichž výkon byl dlouhodobě uvolněn, nárok na vyplácení odměn neměl a tyto odměny skutečně nedostával. Opatření v souladu se zákonem o střetu zájmu přijala tehdy samá valná hromada společnosti VaK Bruntál a.s. (viz např. způsob odměňování členů představenstva a dozorčí rady zmíněné společnosti ve znění stanov po valné hromadě ze dne 10. 6. 2010). Dle odvolatele z listinných důkazů jasně vyplývá, že způsob odměňování před rokem 2011 reaguje právě na zákaz stanovený zákonem o střetu zájmů. Tuto okolnost zdůrazňuje s ohledem na námitky některých obžalovaných včetně Ing. Jaroslava J., že úpravu zákona o střetu zájmů neznali a nebyli ani povinni se s touto seznámit. Vyjma obžalovaných Pavla K. a Bedřicha B. všichni obžalovaní v dané době již ve společnosti VaK Bruntál a.s. působili, znali předchozí rozhodnutí valných hromad a bylo jim známo, z jakého důvodu doposud neměli nárok na vyplácení odměny. U výše zmíněných dvou obžalovaných nutno vycházet z předpokladů, že z titulu své funkce bylo jejich povinností předchozí rozhodnutí valných hromad znát, nicméně bylo především jejich povinností znát své postavení, co by starostů obcí a povinností vyplývajících ze zákona a střetu zájmů.
5. V podaném odvolání se dále konstatuje, že starostové a místostarostové podepsali čestná prohlášení, která připravil Mgr. Ondřej B. a byla jim předána s vědomím event. prostřednictvím obžalovaných Ing. K. a Ing. J. Těmito prohlášeními byli mimo jiné poučeni o skutečnosti, že podle § 5 odstavec 2 zák. č. 159/2006 Sb., veřejnému funkcionáři, který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorcích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl nebo hlasovací práva, nenáleží za tuto činnost odměna. Byli tedy poučeni o protiprávnosti jednání, které je jim kladeno za vinu. Znění zákona o střetu zájmu, s nímž byli obžalovaní prokazatelně seznámeni, nepožadoval k zastupování obce jakékoliv formální vyslání, delegaci, pověření apod. Obžalovaní věděli, že jako starostové či místostarostové zastupující obce ze zákona. V tomto ohledu bylo následně podepisované čestné prohlášení poněkud nepřesné, když hovořilo o „schválení zástupce zastupitelstvem obce“. Stručně lze podotknout, že funkce starosty či místostarosty obce, jako zástupce obce, vzniká po volbě zastupitelstvem obce a kdo jiný by měl být považován za zástupce obce, když ne její starosta.
6. K výše uvedenému se zdůrazňuje, že obžalovaní Ing. Jaroslav K., Ing. Václav M. a Bedřich B. byli do orgánu společnosti VaK Bruntál a.s. fakticky navrženy právě usnesením zastupitelstev měst Bruntál a Rýmařov, resp. obce Leskovec nad Moravicí. Jejich čestná prohlášení, že funkci

nevykonávají jako zástupci obcí schválení zastupitelstvem příslušné obce, jsou tedy zcela nepravdivá, přičemž uvedený rozpor byli nepochybně schopni rozpoznat bez zřejmých obtíží. Obžalovaní Bohumír K. a Pavel K. sice nebyli výslovně delegováni usnesením zastupitelstva do funkce člena dozorčí rady, nicméně byli usnesením zastupitelstva delegováni jako zástupci obce na valné hromady, a to již v roce 2011. Jejich tvrzení, že zastupovali sami sebe, jsou tak zjevně účelová. Vedla by dle odvolatele k absurdnímu závěru, že ačkoli na valných hromadách vystupovali jako zástupci obce, v dozorčí radě měli ve stejném období vystupovat pouze jako soukromé osoby bez jakékoliv spojitosti s výkonem funkce starosty. Odvolatelem je činěn odkaz na § 3 odstavec 2 zákona o střetu zájmů, dle něhož, dojde-li ke střetu řádného výkonu funkce ve veřejném zájmu se zájmem osobním, nesmí veřejný funkcionář upřednostňovat svůj osobní zájem před zájmy, které je jako veřejný funkcionář povinen prosazovat a hájit. Pokud by tedy byla pravda, že starostové a místostarostové hájili pouze své soukromé zájmy v projednávané věci, ačkoli jednali jako členové řídicích či dozorčích orgánů společnosti VaK Bruntál a.s., na jejichž majetku participovala obec, kterou jinak zastupovali, jedná-li by v rozporu s § 3 odstavec 2 zákona o střetu zájmů. V takovém případě by jejich členství v orgánu této společnosti bylo v rozporu se zákonem a odměna za tuto činnost by nutně musela být pobírána bez právního důvodu.

7. Odvolatel dále zmínil ve vztahu k obžalovanému Václavu V., že tento sám uděloval plnou moc k zastupování na valné hromadě místostarostce obce Světlá Hora, usnesením zastupitelstva obce Zátor byl určován náhradník pro zastupování obce na valných hromadách, pokud se obžalovaná Ing. Salome S. nebude moci účastnit. Byť tedy neexistuje rozhodnutí zastupitelstva obce výslovně delegující jmenované do orgánu společnosti, oba jako faktičtí zástupci obce vědomě jednali, což koresponduje s tvrzením obžaloby, že žádného výslovného pověření starosty či místostarosty obce v kontextu střetu zájmů nebylo třeba. Zcela na tomto předpokladu je pak postaveno obvinění Ing. Petra K. a Ondřeje H.
8. Odvolatel shrnuje, že obžalovaní jako starostové a místostarostové nesplnili svou zákonnou povinnost uvědomit odpovědné osoby společnosti VaK Bruntál a.s. o vlastním střetu zájmů a o tom, že jim odměny za výkon uvedených funkcí nenáleží. Činili tak i za situace, když do roku 2011 žádné odměny nepobírali a na jejich postavení a zákonné úpravě se nic nezměnilo. Ačkoliv do roku 2011 zjevně vědomě vystupovali ve společnosti VaK Bruntál a.s. jako zástupci měst a obcí, proti nevyplacení odměn z tohoto titulu nijak nebrojili, teprve od 16. 6. 2011 bez objektivní příčiny začali tvrdit, že zastupují sebe sama, ačkoliv ve společnosti neměli a nemají jakýkoliv majetkový podíl. Z těchto skutečností odvolatel dovozuje, že se obžalovaní dopustili svého jednání v přímém úmyslu podle § 15 odstavec 1 písmeno a) TrZ.
9. K argumentaci nalézacího soudu týkající se jednání v právním omylu odvolatel předně poukázal na znění ustanovení § 19 odstavec 1 a 2 TrZ, dle kterého nejedná zaviněně pouze ten, kdo neví, že je jeho čin protiprávní, a současně se nemohl omylu vyvarovat. Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývá ze zákona nebo jiného právního předpisu, případně ze smlouvy, ze zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce. Právního omylu se nemůže dovolávat rovněž ten, kdo mohl protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží.
10. Byť obecně lze připustit, že starostové či místostarostové měst a obcí jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstev těchto územně samosprávných celků, případně členové orgánů obchodních společností nebo jejich ředitelé nemají povinnost znát naprosto všechny právní předpisy uveřejněné ve sbírce zákonů, všichni obžalovaní měli jak z titulu funkce člena obecního zastupitelstva, resp. starosty či místostarosty obce (města), tak z titulu funkce člena orgánu obchodní společnosti povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou, a to nejméně úpravou zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, a právními předpisy upravujícími povinnost členů orgánů obchodní společnosti. Proto se žádný z obžalovaných nemůže dovolávat právního omylu podle § 19 odstavec 1 TrZ.

11. Státní zástupce se v této souvislosti blíže zabývá i rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 1. 2011, sp. zn. 5 Tdo 848/2010, dle kterého, pokud se laické osoby spolehnou na informace advokáta, jako osoby práva znalé, aniž by měly nějaké věrohodné signály, z nichž by mohly dovodit nesprávnost takových informací, nelze u nich zpravidla dohodit úmyslné zavinění ve vztahu ke vzniku tvrzené škody na podkladě jejich jednání v právním smyslu.
12. Odvolatel je toho názoru, že v projednávané trestní věci však nelze tuto konstrukci akceptovat. Obžalovaní zcela ignorovali věrohodné signály, když po dobu více než 4 roků po nabytí účinnosti zákona o střetu zájmů žádné odměny pobírat nesměli a v tomto období rovněž podepsali dokumenty (smlouvy o výkonu funkce) či participovali na přijetí dokumentů (změny stanov), které tento zákaz obsahovaly. Ostatně své pochybnosti nad údajnou právní konstrukcí Mgr. Ondřeje B. a pochybnosti nad jejich nesprávností vyjádřil i obžalovaný Ing. Petr K. na poradě ohledně odměňování, což ve svém výsledku potvrdil obžalovaný Ing. Jaroslav J., na zmíněné poradě měl přitom být i obžalovaný Ing. Štěpán K. Dále lze konstatovat, že obžalovaný Ing. Jaroslav J. v jednom ze svých dřívějších odvolání citoval ze zápisu z valné hromady vyjádření Mgr. B., který přitom znění zákona o střetu zájmů potvrzuje tak, jak to činí obžaloba. Pokud Mgr. B. v této souvislosti dodal své hodnocení, že mu to připadá nemravné, neznámá to, že by jednání obžalovaných bylo zákonné. Nepřílehavá je dle odvolatele argumentace nalézacího soudu, v nichž odkazuje na rozhodnutí civilních soudů, zejména rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 253/2008, neboť zjištěný skutkový stav neodpovídá skutkovému stavu projednávanému Nejvyšším soudem, když nyní v projednávané věci jednoznačně existovaly indicie nasvědčující nesprávnosti údajné rady, přičemž i z dalších výše rozvedených skutkových zjištění vyplývá, že obžalovaní si museli svého nezákonného postupu být vědomi.
13. Pokud jde o tvrzenou právní radu, lze rovněž konstatovat, že pakliže by obžalovaní jednali pouze na jejím základě, neměli by důvod podepsat předložené čestné prohlášení a tvrdit, že zastupují sebe sama, neboť celé dlouhé roky věděli, že ve společnosti VaK Bruntál a.s. zastupují obce a města. Obžalovaní se tedy nemohou dle odvolatele zprostit své odpovědnosti s odkazem ani na omluvitelný právní omyl ve smyslu § 19 odstavec 1 TrZ. Jejich odpovědnost by byla vyloučena pouze tehdy, pokud by neexistovaly žádné relevantní pochybnosti o správnosti poskytnuté rady a obžalovaní by ani jinak o její nesprávnosti nevěděli. V souvislosti s uvedeným je pak odvolatelem poukazováno na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 1158/2019 a č. j. 6 Tdo 1277/2014 – 37.
14. Pokud jde o obžalované, kteří byli do funkce zvoleni později, tj. obžalovaného Pavla K. a Bedřich B., ti fakticky žádnou právní radu nemohli ani dostat. V jejich případě bez dalšího platí, že se nemohou dovolávat právního omylu, neboť povinnost seznámit se s právní úpravou pro ně vyplývala z jejich funkce. Podmínky jejich odměňování byly stanoveny usnesením valných hromad, z nichž jednoznačně vyplývá, že před rokem 2011 neměly osoby ve stejném postavení jako oni nárok na vyplácení odměn, toto jim bylo výslovně zapovězeno a starostové či místostarostové měst a obcí skutečně žádné odměny nedostávali. Následná změna stanov pak tuto překážku neodstranila.
15. Odvolatel zároveň konstatuje, že ze zákona o střetu zájmů jasně vyplývá, že veřejní funkcionáři mohou být členy orgánů podnikajících právnických osob, kdy tímto zákonem je pouze upraveno (ve znění účinném v době vytýkaného jednání), že pokud se veřejný funkcionář ve střetu zájmů sám dobrovolně rozhodne převzít funkci člena orgánu společnosti, přijímá ji s vědomím, že za ní nedostane žádnou odměnu, neboť je za takovou činnost placen z veřejných prostředků, v posuzovaném případě platem člena zastupitelstva obce, resp. starosty či místostarosty. Společnosti pak zákon o střetu zájmů poskytuje právní základ proto, aby za takto vykonanou práci žádnou odměnu neposkytla. Pokud takovou odměnu poskytne, sníží se tím hodnota jejího majetku (jmění), což je nutno považovat za škodu. Odvolatelem se akcentuje, že podstata § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů spočívá v zákazu přijímat za jednu činnost dvě odměny (platy), jednak z veřejných rozpočtů a jednak od soukromého subjektu, jejichž zájmy jsou natolik rozdílné, na

kolik rozdílný může být zájem veřejný (prospěch obce nejen majetkový), od zájmu podnikatelského subjektu (zisk, dividendy apod.)

16. Odvolatel dále namítá, že obžalované nelze zprostit obžaloby ani s poukazem na aplikaci zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odstavec 2 TrZ z důvodu, jak tyto jsou v odůvodnění napadeného rozsudku pod bodem 43 rozvedeny, kde se mimo jiné uvádí, že samotný postup obžalovaných, kteří jednali po vyžádání si právního stanoviska ze strany k tomu odborně způsobilé osoby, svědčí pro to, že zjevně nejednali svévolně. Akcentováno je rovněž, že došlo k posunu vnímání ze strany zákonodárce, jednak ohledně možnosti pobírat odměny u osob veřejných funkcionářů, ale i ohledně možného postihu za porušení zákazu takové odměny přijímat, když nyní zákonodárce takovému jednání přisuzuje podstatně nižší společenskou škodlivost toliko na úroveň přestupků, samozřejmě z pohledu toliko porušení zákona o střetu zájmů a nikoliv dalších ustanovení, zejména pokud jde o péči řádného hospodáře či způsobení majetkové škody v určité výši. Přestože nalézací soud dále svou argumentací opírá o to, že obžalovaní neměli jednat pouze tak, aby se na úkor poškozené společnosti VaK Bruntál a.s. obohacovali bez jakéhokoliv protiplnění, nýbrž vykonávali funkce v této společnosti, s nimiž se vázaly i určité povinnosti a odpovědnost a tedy vykonávali činnost, za kterou obvykle náleží příslušná odměna, na kterou dotčení obžalovaní neměli nárok pouze z toho důvodu, že zároveň byli uvolněni veřejnými funkcionáři, nikoliv, že by vůbec nevykonávali činnost, za kterou by takovou odměnu mohli obdržet, přičemž zároveň se jednalo o osoby dosud bezúhonné, což v souhrnu výrazně snižuje společenskou škodlivost jejich jednání, pročez by neměla být uplatněná trestní odpovědnost a trestně právní důsledky s ní spojené, tak ani s tímto závěrem se nelze ztotožnit.
17. V neposlední řadě je odvolatel toho názoru, že nelze zcela akceptovat ani argumentaci nalézacího soudu ohledně alternativního zprošťovacího důvodu ve smyslu § 226 písmeno e) tr. ř. z důvodu uvedeného § 33 TrZ, tedy s poukazem na institut účinné lítosti.
18. Podle § 33 TrZ zaniká trestní odpovědnost mimo jiné za trestný čin porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220), jestliže pachatel dobrovolně za a) škodlivému následku trestného činu zamezil nebo jej napravil, nebo za b) učinil o trestném činu oznámení v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, nebo jak může místo toho učinit oznámení nadřízenému. V dalším pak odvolatel uvádí komentářový výklad ohledně toho, co se myslí škodlivým následkem, včetně nutnosti zamezit nebo napravit všechny významnější újmy (škody), které mají povahu škodlivého následku.
19. Odvolatel připouští, že lze vést polemiku o splnění podmínky dobrovolnosti na straně obžalovaných, avšak zjištěný skutkový stav neumožňuje polemizovat o tom, zda byl v době zahájení trestního řízení škodlivý následek napraven. Zdůrazňuje se, že byt' byla dohoda o narovnání uzavřena již před zahájením úkonů trestního řízení, tak škodlivý následek, tj. škoda vznikla společnosti, nahrazen nebyl. Státní zástupce k tomu uvádí, že dohoda samotná se podle článku II./1 vztahovala toliko na navrácení tzv. „čistých“ odměn, tedy výslovně nezahrnovala odvozy na sociální a zdravotní pojištění a zálohy na daň z příjmu fyzických osob. Navíc „napravení škodlivého následku“ je pojem, který není totožný s pojmem zániku, resp. zrušení závazku narovnáním ve smyslu § 1903 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Aby mohlo být dosaženo účinné lítosti musely by být odstraněny všechny změny způsobené na chráněném zájmu a tím obnoven stav, který byl před činem. V posuzovaném případě je změna stavu definována snížením jmění společnosti VaK Bruntál a.s., které se však sepsáním dohody do původního stavu nevrátilo (zanikl sice původní závazek, avšak transformoval se do jiného spočívajícího ve stejné podstatě). Z pohledu trestního práva by byl dle odvolatele původní stav navrácen pouze tehdy, pokud by obžalovaní společnost vrátili veškerá plnění, která musela vydat v souvislosti s vyplácením jejich odměn, tedy včetně odvodu na sociální a zdravotní pojištění a záloh na daň z příjmu fyzických osob. Kromě toho se nelze ztotožnit s tím, je-li odhlédnuto od nenahrazení povinných odvodů obžalovanými, že škodlivý následek byl napraven před zahájením trestního řízení tím, že byla

uzavřena dohoda o narovnání. Dle konstantní judikatury je okamžik napravení škodlivého následku třeba posuzovat ex tunc, tedy podle doby, kdy byl spáchán trestný čin, nikoliv „ex nunc“, tedy podle doby, kdy přichází v úvahu napravení škodlivého následku (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 8 Tdo 272/2012). V této souvislosti odvolatel rozvádí, že před zahájením úkonu trestního řízení nebyl, vyjma dvou obžalovaných, kteří společnosti VaK Bruntál a.s. uhradili čistou vyplacenou částku, škodlivý následek napraven, neboť škoda způsobená společností byla hrazena ve splátkách a zcela byla uhrazena až v průběhu trestního řízení. Poukazováno je rovněž na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 749/2014, v jehož odůvodnění se uvádí, že škodlivý následek musí být napraven před zahájením trestního stíhání.

20. Ze všech shora uvedených důvodů se státní zástupce domáhá, aby odvolací soud z podnětu jeho odvolání zrušil napadený rozsudek podle § 258 odstavec 1 písmeno b), písmeno c) tr. ř. a podle § 259 odstavec 1 tr. ř. věc vrátil Okresnímu soudu v Bruntále k novému projednání a rozhodnutí, když mimo jiné je třeba doplnit dokazování o přečtení výpovědi Ing. Jaroslava J., resp. její části na č. l. 82v.
21. V rámci veřejného zasedání konaného před odvolacím soudem intervenující státní zástupkyně na shora uvedených odvolacích námitkách plně setrvala.
22. K odvolání státního zástupce se písemně vyjádřili prostřednictvím svých obhájců všichni obžalovaní.
23. Obžalovaný **Ing. Štěpán K.** ve vyjádření zpracovaném jeho obhájcem Mgr. Jiřím Ježkem (č. l. 2446 – 2447) na němž setrval i u veřejného zasedání uvedl, že rozsudek soudu I. stupně považuje za zákonný, srozumitelný a netrpící vadami, pro které by měl být zrušen. Odvolání státního zástupce svědčí o nekritickém úsilí odsoudit obžalované za každou cenu. Pokud jde o nesouhlas státního zástupce ze skutkovými závěry soudu, je toho názoru, že ve skutečnosti nevytýká nalézacímu soudu rozpor jeho úvah s formální logikou nebo rozpor s ustanovením § 2 odstavec 6 tr. ř., ale pouze nabízí svůj výklad provedených důkazů, přičemž hodnocení důkazů, které je v odvolání nabízeno, považuje za nepřipadné a logicky nesprávné.
24. Nesouhlasí se závěrem státního zástupce, že on i další obžalovaní vědomě obcházel zákon, pokud uváděli, že osoby, jimž byly odměny vypláceny, nezastupovaly obce či města, nýbrž sami sebe. Poznamenal, že vyjádření obžalovaných v tomto směru svědčí o tom, že se řídili výkladem advokáta Mgr. Ondřeje B., který vykonával pro společnost VaK Bruntál a.s. externí právní služby a od roku 2006 předsedal valným hromadám.
25. Opakované odkazy státního zástupce na ustanovení § 3 odstavec 1 zákona č. 159/2006 Sb., s komentářem, že obžalovaní nemohli v orgánech společnosti VaK Bruntál a.s. hájit zájmy své, neboť by jednali v rozporu s citovaným ustanovením zákona o střetu zájmu, považuje obžalovaný za doklad mylné úvahy či nějakého nesprávného a nevyřčeného předpokladu. Člen orgánu společnosti VaK Bruntál a. s. má povinnost v prvé řadě jednat v zájmu této společnosti. Nikde také nebylo řečeno, že by nějaké konkrétní zájmy zmíněné společnosti, jednotlivých obcí a členů orgánů byly v posuzované trestní věci ve střetu. Není ničím výjimečným, jsou-li zájmy některých osob souladné. V této souvislosti obžalovaný poukázal, že ani státní zástupce neformuloval žádné konfliktní zájmy.
26. Obžalovaný Ing. K. dále namítl, že verze státního zástupce o tom, co všechno údajně měl vědět, jsou zcela nepodložené a nemají oporu v provedených důkazech. V této souvislosti zdůrazňuje, že on sám u soudu upozorňoval na to, že neměl přehled, jak jsou komu vypláceny odměny za výkon funkce, neboť vyplácení odměn, resp. provádění plateb nespadlo do jeho náplně činnosti jako předsedy představenstva.
27. Výklad institutu právního omylu, který podal státní zástupce, je natolik přísný, že existenci právního omylu fakticky vylučuje. Dle jeho přesvědčení není možné na takový výklad přistoupit, neboť by tím byl popřen úmysl zákonodárce.

28. Obžalovaný se konkrétně vyjádřil rovněž k té části odůvodnění odvolání, která se nachází v odstavci 14 na str. 6, kde se uvádí „*Obvinění zcela ignorovali věrohodné signály, když po dobu více než 4 roků po nabytí účinnosti zákona o střetu zájmů žádné odměny pobírat nesměli a v tomto období rovněž podepisovali dokumenty (smlouvy o výkonu funkce) či participovali na přijetí dokumentu (změny stanov), které zákaz obsahovaly.*“ Předně namítá, že není příliš jasné, co odvolatel rozumí pojmem „věrohodné signály“. Z jeho pohledu šlo o výklad normy. Nejdříve si daná zákonná ustanovení členové orgánů vykládali jedním způsobem a následně, po provedeném výkladu advokáta k dané problematice, přistoupili na výklad jiný, který přitom není nijak nesmyslný, naopak jeví se jako naprosto akceptovatelný. Další verze státního zástupce o nemožnosti spolehnout se na radu advokáta, pokud o ní zazní pochyby (patrně zcela nerozhodno jaké), jde již zcela mimo rámec rozumné úvahy.
29. V případě nesouhlasu státního zástupce s názorem nalézacího soudu ohledně aplikace zásady subsidiarity trestní represe absentuje v podaném odvolání nějaká konkretizace vad, kterých se měl nalézací soud ve svých úvahách dopustit.
30. V neposlední řadě se obžalovaný neztotožňuje s úvahami státního zástupce stran možné aplikace alternativního zprošťujícího důvodu podle § 226 písmeno e) tr. ř. v důsledku účinné lítosti, kdy je v posuzovaném případě zpochybňována jak dobrovolnost, tak zejména náprava škodlivého následku. Obžalovaný připouští, že obecně lze souhlasit s tím, že mezi napravením škodlivého následku a narovnáním nelze postavit rovnítko. Ve zbytku s argumentací odvolatele nesouhlasí. K této problematice uvádí, že právě díky tomu, že napravení škodlivého následku je pojmem širokým, není nezbytné, aby obžalovaný „vrátil veškerá plnění“, ale bude naprosto dostačovat, pokud např. dosáhne toho, aby veškerá plnění byla vrácena, tedy obdržel-li někdo třetí nedůvodně nějaké plnění, pokud zajistí, aby je tato třetí osoba vrátila, nemusí tedy vše platit sám.
31. Zmiňuje-li se odvolatel o „vrácení“, pak nutno připomenout, že obžalovaní skutečně vrátili vše, co dostali. Odvolatel však zřejmě neměl na mysli slovo „vrátit“, ale „zaplatit“, neboť se domnívá, že obžalovaní měli zaplatit nejen to, co dostali oni sami, ale navíc i to, co bylo zapláceno státu. Vzhledem k tomu, že veškeré platby státu byly společnosti VaK Bruntál a.s. také vráceny, nemá tato argumentace opodstatnění a zdá se, že státnímu zástupci jde skutečně jen a pouze o odsouzení obžalovaných za každou cenu. Obžalovaný zároveň poukazuje na důsledky téze, kterou v odvolání vyslovil státní zástupce o tom, že předpokladem pro nápravu škodlivého následku je nutnost, aby obžalovaní zaplatili všechno. Pokud by zaplatili společnosti i to, co VaK Bruntál a.s. zaplatila na sociálním a zdravotním pojištění, pak dané „přeplatky“ státu (resp. zdravotním pojišťovnám a státu) by byly v právním vaku. Je totiž sporné, zda by jejich vrácení mohla požadovat společnost VaK Bruntál a.s. (když by měla již tyto platby refundovány jednou) a pokud by je získal, jak by s nimi mohla či měla naložit. Každopádně by takové přeplatky jen těžko mohly po zdravotních pojišťovnách či státu žádat obžalovaní, neboť ti platby neprovedli, tudíž by nemohli žádat, aby jim byly peníze vráceny.
32. Ze všech shora uvedených důvodů obžalovaný Ing. K. pokládá podané odvolání za nedůvodné a proto navrhl, aby bylo zamítnuto.
33. Obžalovaný **Ing. Jaroslav J.** ve vyjádření k podanému odvolání zpracovanému jeho obhájcem Mgr. Janem Hlistou (č. l. 2396 – 2401) taktéž uvedl, že napadený rozsudek považuje za věcně správný, pečlivě a srozumitelně odůvodněný, mající oporu v provedených důkazech. Úvahy státního zástupce prezentované v podaném odvolání jsou z jeho pohledu nesprávné, neopodstatněné a místy zcela nepřiléhavé. Důvody, které jej vedly k tomuto závěru ve vyjádření podrobně rozvedl, na což odvolací soud odkazuje. Lze shrnout, že obžalovaný sdílí názor nalézacího soudu, že nebyla naplněna subjektivní stránka mu vytýkaného trestného činu, neboť úvahy státního zástupce, že snad obžalovaní úmyslně obcházeli zákon, protože znali či museli znát zákon o střetu zájmů a vědět, že pobírají odměny neoprávněně, nejsou důkazně podloženy. Poukazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, v němž nalézací soud z pohledu obžalovaného dostatečně srozumitelně vysvětlil, že v projednávané věci nešlo ani tak o to, zda obžalovaní znali

tehdy platné textové znění zákona o střetu zájmů, jako spíše o to, zda s ohledem na jeho nejednoznačné znění, byli schopni text zákona dostatečně erudovaně a správně vyložit. Konkrétně obžalovaný poukazuje na ustanovení § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů a dále uvádí, že pokud obžalovaní dospěli k závěru, že jako osoby bez právního vzdělání nejsou schopni si sami citované ustanovení dostatečně kvalifikovaně vyložit, a v tomto ohledu se obrátili na dlouholetého a zkušeného advokáta, aby jim výklad z citovaného ustanovení provedl, stěží si lze představit, že by obžalovaní postupovali protiprávně. Pokud oslovený advokát, který společnost VaK Bruntál a.s. dlouhodobě zastupoval, o jehož erudici a důvěryhodnosti neměli obžalovaní žádných pochyb, poskytl právní radu, že je třeba rozlišovat, zda veřejný funkcionář zastupuje obec či nikoliv, a pokud nikoliv nárok na odměnu za výkon funkce mu náleží, potom obžalovaní měli stěžít důvod advokátovi nedůvěřovat. Obžalovaný akcentuje, že soud I. stupně zcela správně dovodil poskytnutí právní rady v uvedeném znění zejména ze zápisu z valné hromady konané dne 9. 6. 2015, kde Mgr. Ondřej B. z pozice předsedajícího valné hromady toto stanovisko vyslovil a obhajoval odměny vyplacené funkcionářům společnosti působícím současně jako veřejní funkcionáři dle ustanovení § 2 odstavec 1 písmeno p) zákona o střetu zájmů, což se stalo za situace, kdy tehdejší akcionář Mgr. Ing. Frank zcela překvapivě vyslovil pochybnost o důvodnosti nároku na tyto odměny.

34. Ze zachyceného vyjádření Mgr. B. na zmíněné valné hromadě je naprosto nesporné, že byl přesvědčen o správnosti svého právního názoru, dle kterého starostové a místostarostové jako veřejní funkcionáři dle ustanovení § 2 odstavec 1 písmena m) zákona o střetu zájmů, mohou mít nárok na vyplácení odměny za výkon funkce v orgánech společnosti, pokud tuto funkci nevykonávají jako zástupci obce a nebyli do této funkce nominováni zastupitelstvem obce, tj. pokud nebudou kumulativně splněny předpoklady jim prezentované při zasedání valné hromady. Mimo jiné prokázání této právní rady nalézací soud vedlo k závěru, že Mgr. B. skutečně zastavoval právní názor, že u veřejných funkcionářů je třeba rozlišovat, zda vykonávali funkci jako zástupci obce navržení a schválení k výkonu této funkce zastupitelstvem obce (a potom nárok na odměnu nemají, protože se na ně vztahuje zákon o střetu zájmů), nebo zda tuto funkci nevykonávají jako zástupci obce, ale jako fyzické osoby na svůj vlastní účet a odpovědnost, které nebyly do funkce nominovány zastupitelstvem obce (a odměna za výkon funkce jim v tomto případě náleží, protože se na ně zákon o střetu zájmů nevztahuje). Obžalovaný Ing. J. rovněž zdůraznil, že ani ta skutečnost, na kterou poukazuje státní zástupce ve svém odvolání, tedy to, že Ing. K. si nebyl jistý, jestli nárok na odměnu za výkon funkce funkcionářům náleží či nikoliv, není ničím novým. Od samotného zahájení trestního stíhání zaznívalo, že vedení společnosti VaK Bruntál a.s. skutečně mělo pochybnost, zda-li funkcionářům společnosti, kteří jsou současně uvolněnými veřejnými funkcionáři, nárok na odměnu náleží, právě proto Ing. K. požádal Mgr. B. o poskytnutí právní rady. Po jejím poskytnutí již nikdo z obžalovaných žádné námítky nevznášel, neboť právní radě poskytnuté Mgr. B. důvěřovali. Tvrdí-li státní zástupce v podaném odvolání, že Mgr. B. údajně potvrzoval znění zákona o střetu zájmů stejně, jako jej zastávala a vykládala obžaloba, jedná se zcela zjevně o tvrzení liché, neboť Mgr. B. naopak hovořil o nutnosti rozlišovat u veřejných funkcionářů, zda zastupují obec či sami sebe s tím, že veřejným funkcionářům odměna za výkon funkce paušálně zapovězená není, pokud zastupují sami sebe, a to nikoliv jako nominanti obcí.
35. Obžalovaný Ing. J. má za to, že všichni obžalovaní jednali s péčí řádného hospodáře, mohli se spolehnout na právní radu Mgr. B., jak dovodil i nalézací soud, proto může být jejich jednání posuzováno jako jednání v omluvitelném právním omylu, což se zejména týká jeho osoby, neboť nikdy nebyl veřejným činitelem, nepůsobil jako veřejný funkcionář (zastupitel obce), ani nevykonával funkci v orgánu společnosti VaK Bruntál a.s. Dále zdůraznil, že jako osoba bez právního vzdělání toliko se vzděláním technickým, která pouze zajišťovala plynulý provoz podniku, administrativně chystala podklady pro valnou hromadu společnosti, a jako zaměstnanec společnosti plnila pokyny jejího vedení (v posuzovaném případě představenstva a následně valné hromady), bez pravomoci rozhodnutí vedení jakkoliv korigovat nebo zvrátit i v případě nesouhlasu

s jejich názorem, je učebnicovým příkladem osoby, která se s ohledem na okolnosti případu jednání v právním omylu domáhat spravedlivě může.

36. V této souvislosti obžalovaný poukázal na několik zjevných nepřesností, kterých se státní zástupce ve vztahu k jeho osobě v odvolání dopustil. Konkrétně jej nesprávně označuje za člena vedení společnosti VaK Bruntál a.s. a paušalizuje, že všichni obžalovaní z titulu výkonu funkce v orgánech zmíněné společnosti či z titulu funkce zástupce obce zákon o střetu zájmů znát měli. On nebyl členem vedení společnosti VaK Bruntál a.s., jejím nejvyšším orgánem je valná hromada, statutárním orgánem představenstvo a kontrolním orgánem dozorčí rada. Ve vztahu ke všem těmto orgánům byl v pozici podřízeného zaměstnance, který cokoliv činí, vykonává jako závislou práci.
37. Obžalovaný zároveň vyjádřil nesouhlas s názorem soudu I. stupně, pokud u něj dovozuje znalost zákona o střetu zájmů z titulu manažerské smlouvy. Akcentuje, že k žádné delegaci povinnosti opatrovat či spravovat majetek na úseku odměňování funkcionářů společnosti VaK Bruntál a.s. manažerskou smlouvou na ředitele nedošlo a převzetí této povinnosti nelze dovozovat z obecné povinnosti počínat si tak, aby společnosti nevznikla škoda či ztráta ušlého zisku dle čl. I. bodu 2 pracovní (manažerské) smlouvy. Koneckonců soud I. stupně blíže nekonkretizoval z jakého ujednání pracovní smlouvy k tomuto závěru došel.
38. Dle obžalovaného není ani pravdou, co tvrdí soud i státní zástupce, že by žádný z obžalovaných nenamítal, že právní úpravu zmíněného zákona neznal. Jak totiž vyplývá z jeho opakovaných vyjádření v jednotlivých přednesech před soudem I. i II. stupně opakovaně namítal, že tento zákon jako osoba s technickým vzděláním neznal a ani nemohl znát, jelikož jeho znalost nespádala do pracovních povinností ani požadavku na pracovní pozici ředitele společnosti, není takový požadavek obsažen ani v pracovní smlouvě ze dne 3. 8. 2007. Faktem je, že se zněním právní úpravy se seznamoval až poté, co bylo zahájeno jeho trestní stíhání.
39. Neztotožňuje se ani se závěry soudu I. stupně o tom, že smluvně převzal povinnost opatrovat majetek společnosti, což má vyplývat z toho, že jako ředitel byl povinen hájit zájmy společnosti, a to i co do finanční stránky. To samozřejmě dělal, avšak v rozsahu jeho pracovních úkonů, tedy zajištění plynulého provozu podniku, hospodaření se svěřenou technikou, a další úkoly konkretizované v pracovní smlouvě či v příloze č. 1 k pracovní smlouvě. Nicméně z pracovní smlouvy nevyplývá, že by jako zaměstnanec společnosti VaK Bruntál a.s. smluvně převzal povinnost spravovat či opatrovat majetek společnosti v souvislosti s vyplácením odměn funkcionářům, že by byl za tuto činnost odpovědný, že by tato povinnost byla na něj delegována, nebo se snad smluvně zavázal jakkoliv angažovat na úseku odměňování členů orgánů společnosti, což je koneckonců dle platné právní úpravy výlučnou pravomocí představenstva a valné hromady každé akciové společnosti.
40. Dle obžalovaného je zjevné, že nalézací soud převzetí povinnosti opatrovat či spravovat majetek společnosti u něj dovozuje z článků I. bodu 2 pracovní smlouvy, který mimo jiné obsahuje obecné ujednání, že ředitel je povinen „...*počínat si tak, aby společnosti nevznikla škoda či ztráta ušlého zisku.*“ On však opakovaně uvedl, že toto ujednání pracovní smlouvy je v rozporu s jeho smyslem a účelem vytrženo z kontextu celé pracovní smlouvy, kdy není vykládáno v souvislosti plněním jednotlivým pracovním úkonů vyjmenovaných v příloze č. 1 pracovní smlouvy, ale je dáváno do souvislosti s jakýmsi tvrzeným spolunavržením změny odměňování představenstvu společnosti, kteréžto spolunavržení či spolupředložení prokazatelně sám ani s Ing. K. neučinil, což je zřejmé ze zápisu z jednání 156. představenstva, resp. ze zápisu z valné hromady konaného dne 16. 6. 2011, když na něj jako zaměstnanec ani neměl potřebné oprávnění.
41. Obžalovaný shrnuje, že nelze dovozovat jeho absolutní odpovědnost za finanční záležitosti společnosti, mimo jiné na úseku odměňování funkcionářů společnosti, kde na obžalovaného nebyly pracovní smlouvou delegovány žádné pravomoci a kde pouze plnil pokyny nadřízených orgánů, nota bene pokyny posvěcené právní radou advokáta společnosti. Z uvedených důvodů zmíněnou konstrukci považuje za nesprávnou a nespravedlivou.

42. Obžalovaný je přesvědčen, že v mezích svého pracovního zařazení a postavení zaměstnance učinil podle svých schopností a možností vše potřebné pro to, aby byly společnosti vyplaceny odměny oprávněně, tj. nevznikla jí škoda, když jednal v souladu se svou všeobecnou pracovní povinností uvedenou ve shora zmíněném článku I. bod 2 pracovní smlouvy, a přitom si počínal tak, aby nevznikla společnosti škoda, resp. pokud by bylo dovozeno smluvní převzetí povinností opatrovat majetek společnosti, pak jednal s péčí řádného hospodáře. Obžalovaný akcentuje, že neměl žádnou moc rozhodnutí vrcholných orgánů společnosti ovlivnit nebo dokonce zvrátit.
43. Jde-li o tvrzenou neomluvitelnost právního omylu namítanou státním zástupcem, není přílehlavé ani srovnání projednávané věci se skutkovým dějem věci rozsouzené usnesením Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 7 Tdo 1158/2019 ani odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 6 Tdo 1277/2014, když skutkový stav v obou případech se od nyní posuzované trestní věci diametrálně odlišoval.
44. V dalším pak obžalovaný mimo jiné nesouhlasí rovněž s názorem státního zástupce prezentovaným v bodě 20. odůvodnění odvolání, kde argumentuje v neprospěch aplikace zásady subsidiarity trestní represe s odkazem na závěry Krajského soudu v Ostravě. Obžalovaný poukazuje, že státní zástupce hodnotí izolovaně jediný argument nalézacího soudu a pomíjí argumenty další, na jejichž základě dospěl nalézací soud k závěru o výrazném snížení společenské škodlivosti obžalovaných, kdy se jednalo o řadu prokázaných faktorů. Mezi tyto řadí vyžádání si právní rady odborně způsobilé osoby, vyplácení odměn až na podkladě této právní rady, posun ve vnímání společenské škodlivosti vytýkaného jednání do roviny přestupku, výkon funkce bez nároku na odměnu, avšak s plnou občanskoprávní a koneckonců i trestně právní odpovědností obžalovaných, dále absence konkrétních projevů střetu zájmů u jednotlivých obžalovaných a relativně nízká výše odměn vyplácených jednotlivým funkcionářům. Zároveň se obžalovaným podotýká, že odvolací soud aplikaci zásady subsidiarity trestní represe zcela zjevně nevyloučil. Je proto toho názoru, že soud postupoval zcela správně, pokud dovodil, že kombinace shora zmíněných faktorů, výrazným způsobem snižuje společenskou škodlivost jednání obžalovaných do té míry, že není na místě uplatňovat odpovědnost trestní, jako prostředek ultima ratio.
45. Závěrem obžalovaný věnuje pozornost i případné aplikaci institutu účinné lítosti, kdy je toho názoru, že rozhodně nelze souhlasit s názorem státního zástupce, že lze vést polemiku ohledně dobrovolnosti jednání obžalovaných. Zde soud I. stupně správně dovodil, že již v okamžiku, kdy vznikla pochybnost o důvodnosti nároků na vyplácení odměn, obžalovaní se dobrovolně rozhodli veškeré vyplácené odměny vrátit, což se také stalo. Kroky k vrácení učinili obžalovaní bezprostředně po zjištění možného neoprávněného vyplácení odměn skrze stanovisko a judikaturu předloženou Ing. F. na valné hromadě konané v červnu 2015, resp. na základě posouzení těchto pro ně nových argumentů Mgr. B., kdy již v červenci 2015 poskytla dozorčí rada společnosti stanovisko, že vyplácení odměn bylo pozastaveno a odměny již vyplácené budou ze strany funkcionářů vráceny. K tomu také došlo na základě dohod o narovnání uzavřených roky předtím, než bylo trestní stíhání obžalovaných zahájeno a než se objektivně vzato mohli dozvědět o probíhajícím trestním řízení.
46. Úvahy státního zástupce o tom, že škodlivý následek napraven nebyl, protože obžalovaní sice vrátili veškeré vyplácené odměny, ale nevrátili příslušné OSSZ odvody na sociální pojištění a příslušené zdravotní pojišťovně odvody na zdravotní pojištění, jsou nesmyslné. Dotaženo do důsledku by to ad absurdum znamenalo, že obžalovaní by nikdy nebyli schopni splnit podmínky účinné lítosti. Zákonné odvody obžalovaní totiž nikdy neobdrželi, tyto za ně zaplatila společnost, (resp. tyto strhla z jejich odměn), a jak bylo spolehlivě zjištěno, společností VaK Bruntál a.s. byly tyto odvody vráceny formou započteného přeplatku na sociálním a zdravotním pojištění, tedy o tyto odvody v dalším období zaplatila společnost na zákonných odvodech méně. Je proto nesporné, že v rozsahu, ve kterém byli obžalovaní objektivně vzato schopni napravit škodlivý následek, jej dobrovolně napravili tak, že dotčené společnosti nevznikla žádná škoda, a to ani na vyplácených odměnách, které byly vráceny, ani na zaplacených zákonných odvodech. V dalším pak obžalovaný

rozdává důsledky, k nimž by došlo v případě aplikace úvahy státního zástupce, dle které obžalování k napravení škodlivého následku měli vrátit i společnosti VaK Bruntál a.s. zaplacené zákonné odvody. Obžalovaný zdůrazňuje, že příměr státního zástupce na projednanou věc s rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 8 Tdo 272/2012, je zcela zjevně nesprávný včetně závěrů, které z citované judikatury státní zástupce dovozuje. Poznámává, že v judikované věci se jednalo o úplně jiný skutkový stav, když obviněný z daňového deliktu sice dobrovolně vrátil škodu způsobenou úmyslným daňovým deliktem ještě před zahájením trestního stíhání, ale až na podkladě výsledku daňové kontroly (nikoliv jejího zahájení) a pouze z části, protože ve zbytku se spoléhal na to, že škoda je optikou daňových předpisů promlčena.

47. Skutkový stav v nyní projednávané trestní věci je však zcela odlišný, neboť z provedeného dokazování vyplynulo, že obžalování se rozhodli dobrovolně škodu uhradit nejpozději v červenci 2015, aniž by měli indicie o možném trestním stíhání, když trestní oznámení bylo podáno v září 2015 a trestní stíhání zahájeno až v roce 2017.
48. Pokud dále státní zástupce argumentoval tím, že škodlivý následek musí být napraven před zahájením trestního stíhání s poukazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 5 Tdo 749/2014, obžalovaný konstatuje, že takto explicitní závěr z citované judikatury nevyplývá, když skutkový děj tohoto daňového deliktu je opět zcela odlišný než v projednávané věci, jelikož v judikované věci došlo k úhradě škody (vrácení daně) z velké části formou daňové exekuce, tedy nikoliv dobrovolně.
49. V trestní věci, kde si státní zástupce nyní podává odvolání je však dobrovolnost jednání obžalovaných ve vztahu k napravení škodlivého následku nesporná, a nebyly-li odměny v plném rozsahu vráceny jen proto, že byly uzavřeny splátkového kalendáře pro jejich vrácení – to vše bez ohledu na probíhající prověřování a hlavně bez povědomí obžalovaných funkcionářů o probíhajícím pověřování, pak z tohoto dílčího nevrácení jen poměrné části vyplácených odměn, přestože vůle obžalovaných jasně zřetelná z textu dohody o narovnání byla odměny vrátit celé (a neschopnost takto učinit najednou jistě vyplývala z objektivních majetkových poměrů obžalovaných), rozhodně nelze usuzovat na to, že by obžalování nenapravili škodlivý následek. V tomto směru obžalovaný zároveň poukazuje na ustálenou judikaturu hovořící o tom, že v každém jednotlivém případě možné aplikace institutu o účinné lítosti, je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem projednávané věci, přičemž přihlédně-li se k tomu, že obžalování učinili kroky k vrácení odměn bezprostředně po zjištění možného neoprávněného pobírání odměn, krátce na to uzavřeli dohody o narovnání a buď najednou nebo formou pravidelných splátek vyplacené odměny vrátili, to vše bez povědomí o prověřování trestního oznámení, potom za dané situace by vyloučení aplikace účinné lítosti jenom proto, že k okamžiku zahájení trestního stíhání nebyly zcela všechny odměny vráceny, bylo zcela zjevně postupem nepřiměřeným, a v podstatě by byl výrazně stížen zájem státu na dobrovolném napravení škodlivého následku, vtělený právě do ustálení § 33 TrZ, který v principu převyšuje zájem na odsouzení obžalovaných.
50. Ze všech shora uvedených důvodů obžalovaný Ing. J. považuje odvolání státního zástupce za nedůvodné, z velké části zavádějící a proto navrhuje, aby bylo odvolání jako nedůvodné zamítnuto podle § 256 tr. ř.
51. Obžalování Bedřich B., Ing. Jaroslav K., Bohumír K., Ing. Petr K., Pavel K., Ing. Václav M., Ing. Salome S., Václav V. a Ondřej H. ve vyjádření k podanému odvolání státního zástupce, které podali prostřednictvím svého obhájce Mgr. Karla Ležatka (č. l. 2442 – 2444), shodně zaujali stanovisko, že zprošťující výrok považují za správný a odvolání státního zástupce je nedůvodné. Obecně poukázali na svou dřívější argumentaci uplatněnou v předmětné trestní věci svědčící pro jejich nevinu, jakož i na argumentaci uplatněnou spoluobžalovanými Ing. Štěpánem K. a Ing. Jaroslavem J., s níž se v podstatě ztotožňují. Nad rámec uvedeného nově akcentují, že dosud nebyla uspokojivě vyřešena otázka, zda skutečně je právně vyloučeno, aby uvolnění starostové a členové zastupitelstev nesměli přijímat odměnu za výkon funkce, pokud ve funkci podle právní úpravy účinné do roku 2017 nezastupovali obec, resp. pokud nebyli pro výkon funkce určeni orgány obce. V této

souvislosti poukazují, že se řídili názorem advokáta Mgr. Ondřeje B., jenž v dané věci prezentoval právní názor a ten nebyl rozhodně ojedinělým, což je dovozováno příkladmo z článku publikovaného nakladatelstvím Wolters Kluwer, jenž se zabýval zákonem č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů, konkrétně § 5 odstavec 2 citovaného zákona ve znění účinném od 1. 9. 2017 upravující zákaz pobírání odměn veřejnými funkcionáři uvedenými v § 2 odstavec 1 písmeno o), p), kteří byli tam uvedenými územními samosprávnými celky určeni, aby vykonávali funkci člena řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu podnikající právnické osoby, pokud v ní tyto územní samosprávné celky (kraj, hlavní město Prahy, obec atd.) měly podíl, nebo hlasovací práva. Ve vyjádření obžalovaných se akcentuje, že dle autorky článku v případě, že uvolněný člen zastupitelstva je funkcionářem u podnikající právnické osoby, v níž má územní samosprávný celek obchodní podíl či hlasovací práva, avšak toto členství nevzniklo tak, že by byl uvolněný člen zastupitelstva určen, aby příslušnou funkci vykonával, nebude se na tohoto funkcionáře vztahovat zákaz zmíněný výše. Uvedené je obžalovanými zmiňováno v souvislosti s dřívější úpravou obsaženou v § 5 odstavec 2 zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů a výkladovou nejednoznačností otázky, zda skutečně uvolnění veřejní funkcionáři (starostové a členové zastupitelstva) nesměli přijímat odměnu za výkon funkce v řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, a pokud ne za jakých konkrétních podmínek.

52. Obžalovaní ve svém vyjádření dále zdůrazňují, že celá právní argumentace státního zástupce o nemožnosti přijímat odměny uvolněnými starosty obci nevyplývá přímo ze zákona, ale je dovozována z rozsudku Vrchního soudu v Olomouci, č. j. 5 Cmo 48/2009 – 67, který však nebyl publikován v žádné sbírce soudních rozhodnutí, nebyl přijat do judikatury a není způsobilý být výkladovým pravidlem. Odvolací Vrchní soud v Olomouci v citovaném rozhodnutí vyslovil názor, že není přípustné, aby při splnění všech ostatních podmínek § 5 odstavec 2 zákona č. 159/2006 Sb. bylo poskytnutí odměny (v posuzovaném případě tamtéž) závislé na tom, kdo veřejného funkcionáře do představenstva společnosti delegoval, neboť právě tímto způsobem by bylo možno zákon obcházet. Obžalovaní v této souvislosti zdůraznili, že tento závěr již byl zákonem a také Nejvyšším soudem judikatorně překonán.
53. V souvislosti s výkladovými problémy otázky zastupování veřejnými funkcionáři obce, kraje (územně samosprávných celků) v řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraje nebo obec měl podíl nebo hlasovací práva a nemožnosti za této situace pobírání za tuto činnost odměn dle právní úpravy účinné do roku 2017, resp. od 1. 9. 2017, kdy došlo k nabytí účinnosti novely zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů provedené zákonem č. 14/2017, obžalovaní akcentují, že se řídili právní radou advokáta Mgr. Ondřeje B., vědomě se nedopustili ničeho nezákonného, když měli za to, že s ohledem na vyslovenou právní radu jednají v případě přijetí odměn po právu. Jsou toho názoru, že tato skutečnost je zprošťuje jakékoliv trestní odpovědnosti. Navíc ihned poté, co se objevil výklad zákona o střetu zájmů konkrétně § 5 odstavec 2 odlišný od toho, který prezentoval v té době Mgr. B. učinili všechny kroky pro nápravu a uzavřeli ihned dohody o narovnání ještě v roce 2015, tedy mnohem dříve než bylo v předmětné trestní věci zahájeno trestní stíhání a tyto dohody všichni splnili, vrátili vyplacené odměny. Z hlediska účinné lítosti závazek k náhradě škody (vznik-li vůbec) zanikl formou tzv. privativní novace v důsledku uzavření dohody o narovnání přibližně 2 roky předtím, než se dověděli o svém trestním stíhání. Na základě těchto dohod poškozená společnost VaK Bruntál a.s. obdržela zpět všechny vyplacené odměny a odvody. Odvolací argumentací státního zástupce obžalovaní považují za účelovou a jednostrannou. Domáhají se, aby odvolání státního zástupce bylo jako nedůvodné zamítnuto.
54. Věc byla předložena Krajskému soudu v Ostravě jako soudu odvolacímu podle § 252 tr. ř. Z obsahu spisového materiálu bylo zjištěno, že odvolání bylo podáno oprávněnou osobou podle § 246 odstavec 1 písmeno a) tr. ř., v zákonné lhůtě podle § 248 odstavec 1 tr. ř. a svým obsahem splňuje i podmínky ustanovení § 249 odstavec 1 tr. ř. Nebyl tak důvod pro jeho zamítnutí podle § 253 odstavec 1 tr. ř. nebo odmítnutí podle § 253 odstavec 3 tr. ř.

55. Z podnětu podaného odvolání státního zástupce krajský soud podle § 254 odstavec 1 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, a to z hlediska vytýkaných vad, jakož i správnost postupu řízení rozsudku předcházející, a po projednání věci ve veřejném zasedání dospěl k závěru, že podané odvolání není důvodné.
56. Předně odvolací soud konstatuje, že napadené rozhodnutí je již v pořadí čtvrtým meritorním rozhodnutím soudu I. stupně v této trestní věci. Poprvé rozhodoval Okresní soud v Bruntále rozsudkem ze dne 13. 2. 2019, č. j. 1 T 127/2018 – 1362, na jehož podkladě byli Ing. Štěpán K. a Ing. Jaroslav J. pod body 1a) – 1i) výroků uznáni shodně vinnými přičinem porušení povinnosti či správy cizího majetku podle § 220 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b) TrZ. Obžalovaní Václav V. v bodě 1a), Ing. Salome S. v bodě 1b), Ing. Petr K. v bodě 1c), Bohumír K. v bodě 1d), Ing. Jaroslav K. v bodě 1e), Ondřej H. v bodě 1f), Ing. Václav M. v bodě 1g), Pavel K. v bodě 1h) a Bedřich B. v bodě 1i) byli shodně uznáni vinnými přičinem porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odstavec 1 TrZ. Za uvedené trestné činy byl každému obžalovanému uložen podmíněný trest odnětí svobody, dále trest peněžitý tehdy s náhradním trestem odnětí svobody a trest zákazu činnosti, kdy pokud jde o jejich délku a výměru odkazuje se na zmíněné rozhodnutí. Uložené tresty zákazu činnosti byly u všech obžalovaných shodně formulovány tak, že se jim zakazuje činnost spočívající v zákazu výkonu funkce člena orgánu obchodních společností. Kromě toho bylo rozhodnuto podle § 229 odstavec 1 tr. ř., že se poškozená společnost VaK Bruntál a.s. odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
57. Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 27. 6. 2019, č. j. 3 To 138/2019 – 1423, výše citovaný rozsudek soudu I. stupně zrušil v celém rozsahu u všech obžalovaných, a to podle § 258 odstavec 1 písmeno a), písmeno b), písmeno c), písmeno d), písmeno f) tr. ř. z podnětu odvolání obžalovaných Ing. Štěpána K., Ing. Jaroslava J. a Václava V. v jejich věci, podle § 258 odstavec 1 písmeno b), písmeno c), písmeno d), písmeno f) tr. ř. z podnětu obžalovaných Ing. Salome S., Ing. Petra K., Bohumíra K., Ing. Jaroslava K., Ondřeje H., Ing. Václava M., Pavla K. a Bedřich B. v jejich věci a dále z podnětu odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Bruntále podle § 258 odstavec 1 písmeno e) tr. ř. u všech obžalovaných, u obžalovaného Bohumíra K. navíc podle § 258 odstavec 1 písmeno b) tr. ř. a u obžalovaného Ing. Jaroslava J. též podle § 258 odstavec 1 písmeno d) tr. ř., přičemž podle § 259 odstavec 1 tr. ř. věc vrátil soudu I. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové.
58. Stručně řečeno důvodem tohoto zrušujícího rozhodnutí bylo to, že nalézací soud se dopustil podstatných procesních vad, které se týkaly postupu soudu ve vztahu k obžalovaným Ing. K., Ing. J. a V., které byly podrobně popsány pod body 98. – 105. zmíněného zrušujícího rozhodnutí, protože důkazy provedené v době nezákonně provedeného řízení nebyly procesně použitelné a musely být provedeny znova. Dále odvolací soud rovněž shledal, že odůvodnění rozsudku neodpovídá požadavkům § 125 odstavec 1 tr. ř., neboť nalézací soud řádně nevyhodnotil všechny provedené důkazy, jak mu to ukládá ustanovení § 2 odstavec 6 tr. ř., přičemž akcentoval, že listinné důkazy v podstatě nebyly hodnoceny vůbec a nebylo ani konkretizováno, jaká zjištění z jednotlivých důkazů nalézací soud učinil a o které důkazy a zejména poznatky z nich plynoucí opřel své skutkové závěry. Zároveň bylo nalézacímu soudu vytknuto, že se nevypořádal s obhajobou uplatněnou obžalovanými a nevěnoval náležitou pozornost právnímu posouzení jednání, které bylo obžalovaným vytýkáno z hlediska naplnění všech zákonných znaků trestných činů, jimiž obžalované shledal vinnými, včetně subjektivní stránky (formy zavinění), která nebyla hodnocena vůbec. Kromě těchto nedostatků odvolací soud poukázal i na zcela zjevné nesprávnosti a rozpory v odůvodnění právní kvalifikace jednání obžalovaných Ing. K. a Ing. J., jakož i hodnocení stupně společenské škodlivosti jednání obžalovaných, jak tyto rozvedl pod bodem 95. zrušujícího rozhodnutí ze dne 27. 6. 2019, na které se odkazuje. První rozsudek nalézacího soudu v dané trestní věci byl shledán z výše uvedených důvodů nepřezkoumatelný. Dále byl soud I. stupně upozorněn na zjevnou nesprávnost v popisu skutku pod bodem 1d) rozsudku, kde bylo chybně uvedeno, že obžalovaný Bohumír K. zastával ve vytýkané době funkci místostarosty města Břidličná, ač

z provedených důkazů jasně vyplývalo, že byl v té době starostou tohoto města. Nalézacímu soudu bylo rovněž vytknuto, že se vůbec nezabýval možným zánikem trestnosti z důvodu účinné lítosti ve smyslu § 33 písmeno a) TrZ a aplikaci tohoto zákonného ustanovení ve vztahu k jednotlivým obžalovaným, přestože obžalovaní opakovaně uvedli argumenty pro tento postup a sám nalézací soud v rozsudku konstatoval, že obžalovaní vrátili finanční prostředky, které vytykanou trestnou činností měli získat jako odměny za práci v dozorčí radě či v představenstvu společnosti VaK Bruntál a.s., a přestože trestný čin dle § 220 TrZ je řazen mezi vyjmenované trestné činy, na nichž se toto zákonné ustanovení vztahuje, přičemž zároveň odvolací soud vyložil ve svém rozhodnutí, jak má být postupováno při posuzování okolnosti významných pro možnou aplikaci ustanovení o účinné lítosti, která ve svém důsledku, je-li u obžalovaného shledána, vede ke zproštění obžaloby podle § 226 písmeno e) tr. ř. pro zánik trestnosti činu. Již v tomto prvním zrušujícím rozhodnutí odvolací soud rovněž poukázal na okolnosti, kterým má nalézací soud věnovat při posuzování této otázky pozornost a taktéž i na konkrétní důkazy, kterým se má nalézací soud při hodnocení této otázky blíže věnovat (viz body 117. – 121. zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu).

59. Odvolací soud poukázal i na zjevná pochybení ve výroku o uloženém trestu zákazu činnosti u obžalovaného Ing. J., jemuž byl uložen zákaz výkonu funkce člena orgánu obchodní společnosti, ač v souvislosti s touto činností se trestného činu nedopustil a taktéž bylo odvolacím soudem poukázáno na nedostatečné odůvodnění uložených trestů a jejich nepřiměřenost u všech obžalovaných. Nalézací soud byl také upozorněn na další pochybení, kterého se dopustil ve výroku učiněném podle § 229 odstavec 1 tr. ř., jimž byla společnost VaK Bruntál a.s. odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, přestože z protokolu o hlavním líčení (č. l. 1276v) i písemného sdělení opatrovníka JUDr. Přemysla H. ustanoveného společností VaK Bruntál a.s. bylo zřejmé, že poškozená společnost se nepřipojuje k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody, když jí byla škoda plně uhrazena.
60. Z výše uvedených důvodů měl okresní soud provést ve vztahu k obžalovaným Ing. K. a Ing. J. celé dokazování u hlavního líčení znovu, ve vztahu k obžalovanému V. pak ty důkazy, které byly provedeny v jeho nepřítomnosti, aniž by bylo rozhodnuto o tomto postupu podle § 202 odstavec 2 tr. ř. Dále měl odstranit vytyčené nedostatky a znovu provedené důkazy pečlivě vyhodnotit tak, aby odůvodnění rozsudku odpovídalo kritériím § 125 odstavec 1 tr. ř., tedy bylo přezkoumatelné, přičemž se měl vypořádat náležitým způsobem i s dalšími námitkami vznesenými obžalovanými v podaných odvoláních, přičemž v rámci svých úvah měl vzít na zřetel i skutečnosti naznačené ve zrušujícím rozhodnutí odvolacím soudem.
61. Soud I. stupně podruhé rozhodl ve věci poté, co ji nově projednal v hlavních líčeních konaných dne 5. 12. 2019, 9. 12. 2019 a 22. 6. 2020, kdy znovu vyslechl všechny obžalované, resp. pokud využili svého zákonného práva nevypovídat, postupem podle § 207 odstavec 2 tr. ř. byly přečteny jejich dřívější výpovědi z přípravného řízení a původního hlavního líčení. Byly rovněž provedeny veškeré listinné důkazy postupem podle § 213 odstavec 1 tr. ř., v případě žádosti oprávněných stran i dle § 213 odstavec 2 tr. ř. jejich přečtením. Mimo jiné nalézací soud doplnil dokazování rovněž novým sdělením poškozené společnosti VaK Bruntál a.s. a výpisy z bankovních účtů společnosti VaK Bruntál a.s., jimiž bylo doloženo uhrazení škody obžalovanými starosty či místostarosty uvedenými pod body 1a) – 1i) výroku napadeného rozsudku, která měla vzniknout vyplacením odměn za jejich činnost v dozorčí radě či představenstvu společnosti VaK Bruntál a.s., což je ve shodě s dřívějším sdělením předsedy představenstva společnosti VaK Bruntál a.s., obžalovaného Ing. Štěpána K., jak je založeno na č. l. 1024, dále dohodami o narovnání uzavřenými jmenovanou společností s jednotlivými obžalovanými i dalšími sděleními společnosti VaK Bruntál a.s. jak tyto jsou založeny (na č. l. 1606 a 1651). Dříve vytknuté podstatné procesní vady byly soudem I. stupně odstraněny a řízení proběhlo v souladu s trestním řádem, nebylo již zatíženo procesními vadami takového charakteru, které by měly za následek porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby.

62. V pořadí druhým rozsudkem v dané trestní věci ze dne 22. 6. 2020, č. j. 1 T 127/2018 – 1844, byli obžalovaní Ing. Štěpán K. a Ing. Jaroslav J. pod body 1a) – 1i) výroku opět uznáni vinnými přčinem porušení povinností při správě cizího majetku podle § 220 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b) TrZ a obžalovaní Václav V. v bodě 1a), Ing. Salome S. v bodě 1b), Ing. Petr K. v bodě 1c), Bohumír K. v bodě 1d), Ing. Jaroslav K. v bodě 1e), Ondřej H. v bodě 1f), Ing. Václav M. v bodě 1g), Pavel K. v bodě 1h) a Bedřich B. v bodě 1i), každý přčinem porušení povinností při správě cizího majetku podle § 220 odstavec 1 TrZ, kdy skutková zjištění obsažená ve výrokové části tohoto rozsudku nedoznala oproti prvnímu rozsudku v této věci žádné změny, nalézací soud totiž neodstranil ani zjevnou nesprávnost týkající se osoby obžalovaného K. v bodě 1d), na kterou byl odvolacím soudem upozorněn. U všech obžalovaných bylo přistoupeno k uložení identických trestů odnětí svobody s podmíněným odkladem jejich výkonu na stejně dlouhé zkušební doby, dále trestů peněžitých i trestů zákazu činnosti, jak byly uloženy v dřívějším rozhodnutí, kdy pouze u obžalovaného Ing. J. byl trest zákazu činnosti nově formulován tak, že spočívá v zákazu výkonu funkce osoby odpovědné za spravování a opatrování cizího majetku a výkon manažerského řízení cizího podnikatelského subjektu, čímž bylo reagováno na výhrady odvolacího soudu ve zrušujícím rozhodnutí a tam konstatovanou nesprávnost a nezákonnost dřívějšího vymezení tohoto trestu. Nalézací soud rovněž zopakoval chybný odkazující výrok o náhradě škody učiněný ve vztahu ke společnosti VaK Bruntál a.s. podle § 229 odstavec 1 tr. ř., přestože byl upozorněn taktéž ve zrušujícím rozhodnutí, že se tato společnost s nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení nepřipojila.
63. Odvolací soud usnesením ze dne 29. 1. 2021, č. j. 3 To 278/2020 – 2007, i tento druhý rozsudek soudu ve věci zrušil v celém rozsahu, přičemž tak učinil z podnětu odvolání obžalovaných Ing. Štěpána K., Ing. Jaroslava J., Václava V., Ing. Salome S., Ing. Petra K., Bohumíra K., Ing. Jaroslava K., Ondřeje H., Ing. Václava M., Pavla K. a Bedřich B. podle § 258 odstavec 1 písmeno b), písmeno d), písmeno f) tr. ř. a dále z podnětu odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Bruntále podle § 258 odstavec 1 písmeno e) tr. ř. u všech obžalovaných a u obžalovaného Bohumíra K. též podle § 258 odstavec 1 písmeno b) tr. ř., přičemž podle § 259 odstavec 1 tr. ř. věc opět vrátil soudu I. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové.
64. Odvolací soud znovu konstatoval, že rozsudek je nepřezkoumatelný, odůvodnění neodpovídá požadavkům § 125 odstavec 1 tr. ř., provedené důkazy nebyly řádně hodnoceny nebo nebyly v podstatě hodnoceny vůbec, zejména pokud jde o důkazy listinné. Nebylo ani konkretizováno, jaká zjištění z toho kterého konkrétního listinného důkazu nalézací soud učinil. Návazně na uvedené z odůvodnění napadeného rozsudku nebylo patrné, o které důkazy a poznatky z nich plynoucí opřel soud své skutkové závěry prezentované ve výrokové části rozsudku. Taktéž i v tomto rozsudku se nalézací soud opět nevypořádal zákonem předvídaným způsobem s obhajobou uplatněnou obžalovanými. Logicky a srozumitelně nevyložil na základě jakých důkazů a úvah z nich plynoucích shledal naplnění zákonných znaků skutkových podstat trestných činů, jimž obžalované shledal vinnými, a to jak po objektivní stránce, tak i po subjektivní stránce. Odvolacím soudem bylo rovněž poukazováno na zcela zjevné opakující se nesprávnosti v popisu skutku i v odůvodnění rozsudku.
65. Hodnotící činnost a argumentace nalézacího soudu obsažena i v pořadí druhém rozsudku ve věci byla shledána opět rozporuplnou, zmatečnou, vyznačující se mnoha nelogičnostmi a nedostatky, na které zcela důvodně bylo poukazováno i obžalovanými v podaných odvoláních, jak tyto odvolací soud popsal a rozvedl dále pod body 94. – 101. svého druhého zrušujícího rozhodnutí. Nalézacímu soudu bylo opět vytknuto, že se řádně nezabýval možným zánikem trestnosti z důvodu účinné lítosti ve smyslu § 33 písmeno a) TrZ a možnou aplikací tohoto ustanovení ve vztahu k jednotlivým obžalovaným, kdy v této souvislosti odvolací soud mimo jiné konstatoval, že z obsahu trestního spisu je zřejmé, že obžalovanými byl škodlivý následek dobrovolně napraven jejich aktivním přístupem k navrácení tvrzených neoprávněně vyplacených odměn ještě v době, kdy jim z jejich pohledu trestní stíhání bezprostředně nehrozilo, kdy v tomto směru odvolací soud odkázal na

uzavřené dohody o narovnání a časovou osu, jak k jednotlivým úkonům docházelo z pohledu následného zahájení trestního řízení vůči konkrétním osobám podle § 160 odstavec 1 tr. ř. Nalézací soud byl rovněž upozorněn, že některé jeho úvahy jsou naprosto nepřijatelné a nepatřičné, např. pasáže ohledně soudem I. stupně dovozovaného morálního škodlivého následku, jenž dle názoru nalézacího soudu nebyl napraven, což nepřijatelným způsobem dovozoval z jakési účasti občanů na hlavním líčení a jejich zájmu na řádném ukončení věci. Nalézací soud byl upozorněn, že ve své rozhodovací činnosti je soud povinen postupovat nestranně, v souladu se svými právy a povinnostmi plynoucí mu ze zákona a rozhodně se nemůže ve svém úsudku nechat ovlivňovat vnějšími vlivy, které nemají původ v trestním řízení a provedeném dokazování.

66. Odvolacím soudem bylo akcentováno, že provádění dokazování a hodnocení důkazů je primárně povinností soudu I. stupně, kdy odvolací soud není povolán k tomu, aby tuto činnost za něj v projednávané trestní věci prakticky zcela nahrazoval, když přezkum napadeného rozhodnutí musí vycházet z jeho faktické konkrétní přezkoumatelnosti, což v dané trestní věci nebylo možné, neboť nalézací soud se nevypořádal s provedenými důkazy, podstatnou část provedených důkazů v napadeném rozsudku ani stručně nezmínil, nekonkretizoval jejich obsah, ani náznakem nehodnotil a taktéž se nevypořádal s obhajobou obžalovaných. V důsledku tohoto postupu i druhé rozhodnutí nalézacího soudu v předmětné trestní věci naprosto nesplňovalo kritéria uvedená v § 125 odstavec 1 tr. ř. a rozsudek byl shledán opět nepřezkoumatelným. Bylo zdůrazněno, že pokud takto nalézací soud postupoval opakovaně, porušil ústavní princip zákazu libovůle v rozhodování a takové rozhodnutí je v rozporu s článkem 36 odstavec 1 LZPS, jakož i článku 1 Ústavy. Nalézacímu soudu bylo proto zdůrazněno, že odůvodnění nového rozhodnutí ve věci musí odpovídat shora zmíněným zákonným požadavkům, být srozumitelné, což předpokládá pečlivé a logické hodnocení důkazů i přesvědčivé vypořádání se s obhajobou obžalovaných, což v dosud vydaných rozsudcích nalézacího soudu v dané trestní věci absentovalo.
67. Nalézací soud i přes shora rozvedené výhrady k jeho hodnotící činnosti, opakovaná upozornění na nedostatky a faktické i logické nesprávnosti, které odvolací soud zjistil při své přezkumné činnosti v jeho dříve vydaných rozsudcích, pro které byly zatíženy vadou nepřezkoumatelností a mimo jiné z toho důvodu zrušeny, se ani v pořadí třetím rozsudku v posuzované trestní věci ze dne 16. 9. 2021, č. j. 1 T 127/2018 – 2187, jimž byli obžalováni Ing. Štěpán K. a Ing. Jaroslav J. v bodech 1a) – 1i) shledání opět vinnými přečinem porušení povinností při správě cizího majetku podle § 220 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b) TrZ a obžalováni Václav V. v bodě 1a), Ing. Salome S. v bodě 1b), Ing. Petr K. v bodě 1c), Bohumír K. v bodě 1d), Ing. Jaroslav K. v bodě 1e), Ondřej H. v bodě 1f), Ing. Václav M. v bodě 1g), Pavel K. v bodě 1h) a Bedřich B. v bodě 1i) přečinem porušení povinností při správě cizího majetku podle § 220 odstavec 1 TrZ, kdy obžalovaným byly uloženy v podstatě identické tresty odnětí svobody s podmíněným odkladem jejich výkonu na stejné dlouhé zkušební doby, dále tresty peněžitě i tresty zákazu činnosti, jak byly uloženy v dřívějším rozhodnutí, kdy pouze u obžalovaného Václava V. došlo oproti v pořadí druhému rozsudku ke snížení trestu odnětí svobody z 10 měsíců na 8, neřídil pokyny odvolacího soudu, neodstranil mu vytýkané nedostatky a rozsudek neodůvodnil způsobem odpovídajícím požadavkům uvedeným v § 125 odstavec 1 tr. ř.
68. Odvolací soud proto usnesením ze dne 30. 3. 2022, č. j. 3 To 415/2021 – 2243, i tento v pořadí třetí rozsudek ve věci zrušil v celém rozsahu, kdy tak učinil z podnětu všech obžalovaných podle § 258 odstavec 1 písmeno b), písmeno d) tr. ř. a věc vrátil soudu I. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové. Zároveň podle § 262 tr. ř. nařídil, aby věc byla projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu, resp. jiným samosoudcem, protože samosoudkyně do té doby rozhodující předmětnou trestní věc opakovaně nezajistila dodržení základních zásad trestního řízení uvedených v ustanovení § 2 odstavec 5, odstavec 6 tr. ř. Opakovaně vyhotovila ve věci rozsudek, který je nepřezkoumatelný, důkazy hodnotila nedostatečně nebo vůbec, neřídila se pokyny nadřízeného soudu a nerespektovala právní názor vyslovený v předchozích jeho zrušujících rozhodnutích. V podrobnostech se odkazuje na bod 61. shora citovaného třetího zrušujícího rozhodnutí. Pokud

jde o bližší argumentaci týkající se důvodů, proč odvolací soud přistoupil ke zrušení i posledně zmíněného rozsudku soudu I. stupně pro stručnost se dále odkazuje na jeho odůvodnění pod body 54. – 58.

69. Přezkoumáním státním zástupcem nyní napadeného v pořadí čtvrtého rozsudku v dané trestní věci odvolací soud zjistil, že se v něm nalézací soud ohledně jednání všech obžalovaných, jak jim bylo kladeno za vinu podanou obžalobou v zásadě správně, logicky a dostatečným způsobem vypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci učiněné. Pečlivě rozvedl, které důkazy provedl, co z nich zjistil, jak důkazy hodnotil, jak se vypořádal s obhajobou obžalovaných i argumentaci státního zástupce a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl. Rozsudek ani řízení mu předcházející již nyní netrpí podstatnými vadami a jeho odůvodnění svým obsahem odpovídá kritériím uvedeným v § 125 tr. ř. Nalézací soud provedl důkazy v rozsahu pro rozhodnutí nezbytném v souladu s § 2 odstavec 5 tr. ř., které poté vyhodnotil v souladu s ustanovením § 2 odstavec 6 tr. ř. Lze rovněž konstatovat, že nalézací soud dbal i toho, aby byly stejně objasňovány okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obžalovaných. Rozsah provedení dokazování nalézacímu soudu umožnilo dospět k objektivním skutkovým závěrům a učinit i odpovídající právní závěry, pokud všechny obžalované podle § 226 písmeno b) tr. ř. od obžaloby zprostil, neboť shledal, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem u žádného z obžalovaných. Odvolací soud se rovněž ztotožnil i s úvahami nalézacího soudu prezentovanými pod bodem 44. odůvodnění napadeného rozsudku, které nalézací soud vedly k dalšímu závěru, že i v případě pokud by v jednání obžalovaných jinak bylo možno spatřovat naplnění všech zákonných znaků trestného činu podle § 220 či § 221 TrZ, bylo by na místě aplikovat u obžalovaných ustanovení o zániku trestní odpovědnosti účinnou lítostí ve smyslu § 33 TrZ, což by byl důvod proto, aby byli obžalovaní zproštěni od obžaloby podle § 226 písmeno e) tr. ř. (v odůvodnění napadeného rozsudku chybně uvedeno trestního zákoníku).
70. Jak již bylo zmíněno shora, dokazování před soudem I. stupně bylo provedeno v dostatečném rozsahu umožňujícím nalézacímu soudu správně zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a ve věci rozhodnout, pročez odvolací soud shledal státním zástupcem požadované doplnění dokazování čtením části výpovědi obžalovaného Ing. Jaroslava J. z přípravného řízení na str. 182v, v nichž se měl zmínit o jistých pochybnostech obžalovaného Ing. K. ohledně toho, zda mají uvedení funkcionáři nárok na vyplacení odměny, za nadbytečné, když by se navíc jednalo o opakování důkazu, který již byl v rámci hlavního líčení procesně náležitým způsobem proveden (č. l. 1829v). Stejný závěr odvolací soud učinil také ohledně obhájcem Mgr. Karlem Ležatkou navrhaného čtení článku publikovaného v nakladatelství Wolters Kluwer s názvem Odměna členům dozorčí rady a střet zájmu autorky JUDr. Vlasty V., když se v podstatě jedná o určitý výklad ustanovení § 5 odstavec 2 zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů ve znění účinném od 1. 9. 2017. Odvolací soud proto oba návrhy na doplnění dokazování zamítl.
71. Odvolací soud považuje za potřebné připomenout, že trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odstavec 1 TrZ se dopouští ten, kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoliv malou. Tétož přečinu podle jeho odstavce 2 písmeno b) TrZ se dopustí ten, kdo takovým jednáním způsobí škodu značnou. Podle § 138 odstavec 1 se rozumí škodou nikoliv malou škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč a značnou škodou škoda dosahující částky nejméně 1 000 000 Kč. Z hlediska subjektivní stránky se pro trestní odpovědnost za tento trestný čin vyžaduje úmyslné zavinění pachatele ve smyslu § 15 TrZ, přičemž pachatelem může být jen fyzická osoba, která je nositelem zákonem uložené nebo smluvně převzaté povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek.
72. Obhajobou obžalovaných a hodnocením provedených důkazů ve vztahu k jednání, které je obžalovaným kladeno za vinu obžalobou se nalézací soud pečlivě, strukturovaně a srozumitelně zabýval pod body 31. – 44. odůvodnění napadeného rozsudku. V rámci svých úvah vedoucích ke zproštění obžalovaných od podané obžaloby učinil následující závěry.

73. V první řadě se zabýval otázkou, zda obžalovaní byli vzhledem ke svému postavení v dotčené společnosti VaK Bruntál a.s. osobami způsobilými být pachateli jim vytýkaného trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku a v návaznosti na to, zda jednáním, které jim bylo provedenými důkazy prokázáno, došlo k naplnění všech zákonných znaků zmíněného trestného činu.
74. Nalézací soud správně konstatoval, že všichni obžalovaní měli povinnost opatrovat či spravovat majetek společnosti VaK Bruntál a.s. V případě obžalovaného Ing. Jaroslava J., ředitele společnosti, se jednalo o povinnost smluvně převzatou, vyplývající z manažerské smlouvy uzavřené mezi ním a společností VaK Bruntál a.s. dne 3. 8. 2007 a jejich příloh (č. 1. 987), dle které byl mimo jiné povinen vždy postupovat v souladu se zájmy společnosti, počínat si tak, aby byl zajištěn prospěch společnosti a nevznikla jí škoda či ztráta na zisku. Zároveň řídil a odpovídal za veškeré činnosti a ekonomický výsledek společnosti, za plnění zákonných povinností. Ostatním obžalovaným byla povinnost jednat s péčí řádného hospodáře uložena zákonem, konkrétně ustanovením § 194 odstavec 5 (členům představenstva) a § 200 odstavec 3 (členům dozorčí rady) zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku platného do 31. 12. 2013, od 1. 1. 2014 tato povinnost vyplývala z ustanovení § 159 odstavec 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Odvolací soud k tomu dodává, že povinnost jednat s péčí řádného hospodáře koneckonců členům představenstva a členům dozorčí rady vyplývala i ze stanov společnosti VaK Bruntál a.s. Obžalovaní tedy byli osobami způsobilými dopustit se vůči zmíněné společnosti trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 TrZ (v podrobnostech lze odkázat na bod 33. odůvodnění napadeného rozsudku).
75. Z provedených důkazů je rovněž zřejmé, že obžalovaní Václav V., Ing. Salome S., Ing. Petr K., Bohumír K., Ing. Jaroslav K., Ondřej H., Ing. Václav M., Pavel K. a Bedřich B. byli v době vymezené v obžalobě dlouhodobě uvolněnými starosty či místostarosty měst a obcí v okrese Bruntál, proto se na ně vztahovalo ustanovení § 2 odstavec 1 písmeno m) zákona o střetu zájmů v tehdy platném znění. Zde nutno upozornit, že okresní soud se dopustil v odůvodnění napadeného rozsudku dílčí nepřesností, pokud uvedl, že tito obžalovaní byli veřejnými funkcionáři ve smyslu § 2 odstavec 1 písmeno n) tehdy účinného zákona o střetu zájmů, neboť toto ustanovení se vztahuje toliko na starosty obce, místostarosty obce a členy rady obce a kraje, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění, na které by se ustanovení § 5 odstavec 2 téhož zákona nevztahovalo. Prokázáno rovněž bylo, že obce a města, které tito obžalovaní jako veřejní funkcionáři zastupovali, byli zároveň akcionáři společnosti VaK Bruntál a.s., proto se na ně vztahovalo ustanovení § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů ve znění účinném do 31. 8. 2017, dle kterého „*Veřejnímu funkcionáři uvedenému v § 2 odst. 1 písm. l) a m), který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl nebo hlasovací práva, nenáleží za tuto činnost odměna*“. Na základě těchto zjištění nalézací soud správně uzavřel, že pokud takovou odměnu obžalovaní pobírali, činili tak v rozporu z výše uvedeným ustanovení zákona o střetu zájmů, čímž fakticky došlo k odčerpání finančních prostředků ze společnosti VaK Bruntál a.s. a způsobení škody této společnosti, byť nutno uvést, že se jedná o určitý specifický případ, neboť obžalovaní odvedli určité penzum práce pro tuto společnost, takže za jiných okolností by plným právem jim byly odměny vyplaceny. Celková výše vyplacených odměn v souhrnu dosáhla částky 2 047 750 Kč, kdy takto jednání obžalovaných Ing. K. a Ing. J. došlo ke způsobení škody převyšující částku 1 000 000 Kč, tedy značné škody a u zbývajících obžalovaných výše jim vyplacených odměn vždy přesáhla částku 50 000 Kč, tedy došlo k překročení hranice škody nikoliv malé.
76. Lze tedy shrnout, že za těchto okolností obžalovaní vytýkaným jednáním naplňovali po objektivní stránce znaky skutkové podstaty přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku, jak v napadeném rozhodnutí dovodil i nalézací soud.
77. K tomu, aby bylo možno obžalované shledat vinnými vytýkanou trestnou činností, však je nezbytné, aby byla naplněna i subjektivní stránka konkrétního trestného činu. Nalézací soud

správně konstatoval, že u trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 TrZ se vyžaduje úmyslné zavinění pachatele ve smyslu § 15 TrZ, přičemž postačí i úmysl nepřímý [§15 odstavec 1 písmeno b) TrZ], kdy nalézací soud vzal na zřetel i alternativu přechinu porušení povinností při správě cizího majetku z nedbalosti ve smyslu ustanovení § 221 TrZ, kde postačí zavinění z hrubé nedbalosti, avšak zároveň již v základní skutkové podstatě odstavec 1 se vyžaduje způsobení činem značné škody.

78. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že v posuzovaném případě na základě učiněných zjištění nelze u žádného z obžalovaných spolehlivě dovodit naplnění subjektivní stránky vytykaného trestného činu, ať již podle § 220 odstavec 1 či § 220 odstavec 2 TrZ, ani jiného trestného činu, a to z důvodu rozvedených pod body 39. – 41. odůvodnění rozsudku, v nichž nalézací soud uzavřel, že lze na jednání obžalovaných vztáhnout ustanovení o právním omylu ve smyslu § 19 odstavec 1 TrZ.
79. Státní zástupce k tomu namítl, že se závěrem nalézacího soudu o absenci subjektivní stránky u obžalovaných nesouhlasí a stručně řečeno je toho názoru, že na jednání kladené obžalovaným za vinu nelze aplikovat ustanovení § 19 odstavec 1 TrZ, tedy tito se nemohou zprostit své odpovědnosti odkazem na omluvitelný právní omyl, když jejich odpovědnost by byla vyloučena pouze tehdy, pokud by neexistovaly žádné relevantní pochybnosti o správnosti poskytnuté právní rady Mgr. Ondřejem B. a obžalovaní by ani jinak o její nesprávnosti nevěděli, kdy však v posuzovaném případě obžalovaní zcela ignorovali věrohodné signály, jednoznačné indicie nasvědčující nesprávnosti údajné rady, což je mimo jiné dovozováno z toho, že obžalovaní věděli, neboť byli povinni se seznámit s příslušnou právní úpravou, že podle § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů ve znění účinném do 31. 8. 2017, nebylo povoleno, aby veřejnému funkcionáři uvedenému v § 2 odstavec 1 písmeno m) téhož zákona, který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánech podnikajících právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl nebo hlasovací práva, byla vyplacena za tuto činnost odměna. Tato vědomost je dle státního zástupce zřejmá z toho, že po nabytí účinnosti zákona o střetu zájmů č. 159/2006 Sb., k níž došlo dne 1. 1. 2007, žádný ze starostů nebo místostarostů územně samosprávného celku, pro jejichž výkon byl dlouhodobě uvolněn, tyto odměny skutečně nedostával, přičemž opatření v souladu se zákonem o střetu zájmů přijala sama valná hromada společnosti VaK Bruntál a.s., čímž reagovala na shora zmíněné ustanovení zákona o střetu zájmů, které nepožadovalo k zastupování obce jakékoliv formální vyslání, delegaci, pověření apod. Dle státního zástupce obžalovaní si byli vědomi toho, že jako starostové a místostarostové zastupují obec ze zákona. Od 16. 6. 2011 obžalovaní bez jakékoliv příčiny začali tvrdit, že zastupují sebe sama, ačkoliv ve společnosti VaK Bruntál a.s. neměli a nemají jakýkoliv majetkový podíl, z čehož státní zástupce dovozuje, že obžalovaní jednali v úmyslu přímém ve smyslu § 15 odstavec 1 písmeno a) TrZ. Odpovědnost obžalovaných by mohla být vyloučena pouze tehdy, pokud by neexistovaly žádné relevantní pochybnosti o správnosti poskytnuté právní rady a obžalovaní by ani o její nesprávnosti nevěděli. Nadto státní zástupce poukázal, že obžalovaný Ing. Jaroslav K., Ing. Václav M. a Bedřich B. byli do orgánu společnosti VaK Bruntál a.s. fakticky navrženi usnesením zastupitelstev města Bruntál, Rýmařov či obce Leskovec nad Moravicí, pročež jejich následná čestná prohlášení, že funkci nevykonávali jako zástupci obcí schválení zastupitelstvem příslušné obce jsou zcela nepravdivá. Obžalovaní Bohumír K. a Pavel K. sice nebyli takto výslovně delegováni usnesením zastupitelstva do funkce člena dozorčí rady, ale byli delegováni jako zástupci obce na valnou hromadu, a to již v roce 2011. Jejich tvrzení, že zastupovali sama sebe jsou proto rovněž ryze účelová, když by to vedlo k tomu, že ačkoliv na valné hromadě vystupovali jako zástupci obce, v dozorčí radě je-li ve stejném období vystupovat pouze jako soukromé osoby bez jakékoliv spojitosti s výkonem funkce starosty. U ostatních obžalovaných sice neexistují rozhodnutí zastupitelstva obce delegující dotčené osoby do orgánu společnosti VaK Bruntál a.s., avšak jako faktičtí zástupci obce vědomě jednali, když v posuzované době žádného výslovného pověření nebylo třeba.

80. K těmto námitkám odvolací soud uvádí, že po přijetí zákona o střetu zájmu č. 159/2006 Sb., a nabití jeho účinnosti 1. 1. 2007 člen představenstva a dozorčí rady ve společnosti VaK Bruntál a.s., který souběžně vykonával funkci člena zastupitelstva územně samosprávného celku nebo funkci starosty či místo starosty pro jejichž výkon byl dlouhodobě uvolněn ve smyslu zákona o obcích, nepobíral za výkon této funkce měsíční odměny (viz např. zápis z valné hromady akcionářů spol. VaK Bruntál a.s. ze dne 10. 6. 2010, č. l. 655), čímž bylo zřejmě reagováno na ustanovení § 5 odstavec 2 tohoto zákona. Takto bylo postupováno až do valné hromady ze dne 16. 6. 2011. Vyjma obžalovaných Pavla K. a Bedřicha B., kteří byli zvoleni členy dozorčí rady až valnou hromadou ze dne 19. 6. 2012, všichni obžalovaní v dané době již ve společnosti VaK Bruntál a.s. působili a předchozí rozhodnutí valných hromad znali, resp. měli znát, včetně důvodů proč neměli nárok na vyplácení odměn, z čehož je státním zástupcem v podstatě víceméně dovozováno, že nemohli jednat v právním omylu, a to ani v případě, pokud by jim byla poskytnuta právním zástupcem společnosti Mgr. B., jak tvrdí, právní rada vyznívajícím jinak, když vzhledem k uvedenému přinejmenším měli „věrohodné signály“, že jiný výklad ustanovení § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů, resp. podmínek bránících přiznání odměny za činnost v orgánech společnosti není správný, a schválení předloženého nového návrhu předsednictvem společnosti VaK Bruntál a.s. na změnu odměňování tak, aby bylo možné vyplácet odměnu za výkon funkce všem osobám, které v těchto orgánech nezastupují obec, ale sebe sama, je účelovým krokem. Obdobným způsobem státní zástupce v podaném odvolání nahlíží i na čestná prohlášení, která obžalovaní v návaznosti na shora uvedené podepsali a z nichž plyne, že po poučení, které jim bylo dáno podle § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů ve znění do 31. 8. 2017, učinili prohlášení, že jsou veřejnými funkcionáři ve smyslu ustanovení § 2 odstavec 1 zákona o střetu zájmu, avšak do funkce člena orgánu společnosti VaK Bruntál a.s. byli navrženi představenstvem této společnosti a tuto funkci nevykonávali jako zástupce obce nebo kraje, schválený jejich zastupitelstvem.
81. Odvolací soud nezastírá, že popsané jednání obžalovaných se na první pohled může jevit, jako účelové a vědomé obcházení zákona. Nicméně však nelze nevidět, že je důležitý rovněž výklad právní normy, který se dodatečně v čase vyvíjí a jak úřady jiných zákonů, tomu tak bylo i u zákona o střetu zájmů včetně jeho ustanovení § 5 odstavec 2, jehož formulace v právní úpravě účinné do 31. 8. 2017 přinášela aplikační problémy v případech, kdy člen zastupitelstva (starosta, místostarosta) byl v řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, v níž kraj nebo obec měli podíl na hlasovacích právech, za někoho jiného než územně samosprávný celek, případně do tohoto orgánu nebyl delegován obcí, městem či krajem, kde byl činný jako zastupitel, jenž byl pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn. Tyto aplikační problémy připouští i důvodová zpráva k zákonu č. 14/2017 Sb., jímž došlo ke změně zákona o střetu zájmů včetně poměrně zásadní změny znění samotného § 5 odstavec 2, dle jehož novelizovaného znění účinného od 1. 9. 2017 nenáleží odměna, podíl na zisku nebo jiné plnění s výjimkou plnění tam výslovně zmíněného (úhrada pojistného za pojištění za výkon funkce, odměna za účast jednání orgánu do výše 10 000 Kč) jen tomu veřejnému funkcionáři uvedenému v § 2 odstavec 1 písmeno o) a p) uvedeného zákona, který byl určen krajem, obcí atd., aby vykonával funkci člena řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu podnikající právnické osoby. Nově tedy musí dojít k rozhodnutí příslušného orgánu územně samosprávného celku, který uloží svému členovi povinnost stát se funkcionářem společnosti.
82. Takto striktně to však nebylo upraveno v původním znění zákona o střetu zájmů. Otázka, za jakých okolností lze nahlížet na veřejného funkcionáře jako na osobu zastupující kraj nebo obec v řídicích nebo dozorčích orgánech podnikající právnické osoby, nebyla v té době jasně a jednoznačně judikатурně vyřešena, protože nelze obžalovaným nyní klást k tíži, že původní náhled na tuto právní otázku, jako laici v oblasti práva, přes znalost zákona o střetu zájmu na základě právní rady osoby erudované v této oblasti Mgr. Ondřeje B., revidovali a dospěli k závěru, že pobírání odměn za výkon funkce člena představenstva či dozorčí rady není v rozporu se zákonem o střetu zájmů, k čemuž poskytli i logické argumenty, jak bude rozvedeno níže. V této souvislosti nutno zmínit

k námitce státního zástupce, že Mgr. B. žádnému z obžalovaných přímo neradil, že pokud budou postupovat tak, jak po sléze sami podle svého rozhodnutí postupovali, nemůže být jejich jednání označeno za protiprávní, že Mgr. B. prokazatelně prezentoval své stanovisko a právní radu sice primárně členům představenstva společnosti VaK Bruntál a.s. případně jeho vedení, potažmo však tato jeho interpretace příslušného dotčeného ustanovení zákona o střetu zájmů byla přinejmenším zprostředkovaně sdělena ovšem obžalovaným, kteří v té době byly členi shora zmíněných orgánů a řešili otázku, zda mohou být příjemci odměn za činnost v těchto řídicích a dozorcích orgánech, kdy dle odvolacího soudu není nutné, aby taková rada byla poskytnuta každému z dotčených osob individuálně. Jak správně akcentoval nalézací soud, existenci zmíněného právního výkladu ustanovení § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů poskytnutého Mgr. B. lze důvodně dovozovat i z jeho vystupování na valných hromadách, kdy v doložených zápisech z valných hromad z let 2011 – 2015 není zmínka o tom, že by upozorňoval na jakýkoliv nesoulad s právními předpisy, pokud jde o rozhodování o přiznání odměn členům statutárních orgánů působících zároveň v pozici veřejných funkcionářů, resp. namítal neoprávněnost vyplácení takových odměn obžalovaným. Na valné hromadě konané dne 9. 6. 2015, po vznesení námitek Ing. F. ohledně oprávněnosti vyplácení odměn dotčeným funkcionářům společnosti, argumentoval tak, že podle zákona o střetu zájmů odměna za výkon funkce v orgánech podnikající právnické osoby nenáleží jen tomu veřejnému funkcionáři, který je v orgánu společnosti jako zástupce obce, jež je akcionářem společnosti a výslovně uvedl, že sama skutečnost, že člen představenstva je veřejným funkcionářem, ještě nezpůsobuje překážku pro výplatu odměn za výkon této funkce. Ze způsobu jeho prezentace v průběhu zmíněné valné hromady jakož i s ohledem na výpovědi samotných obžalovaných lze mít za prokázáno, že Mgr. B. považoval za nutné rozlišovat, zda osoba působící ve statutárních orgánech společnosti byla do těchto orgánů zvolena obcí a přímo tak obec zastupuje, nebo zda tuto činnost vykonává na základě návrhu jiného subjektu a po zvolení do této funkce v posuzovaném případě na návrh představenstva společnosti VaK Bruntál a.s., kdy takovou činnost pak vykonávají sami za sebe a nikoliv co by zástupci obce.

83. Vzhledem ke shora uvedenému nebyla spolehlivě a bez jakýchkoliv pochybností vyvrácena obhajoba obžalovaných, že se řídili právní radou právního zástupce Mgr. Ondřeje B., v něhož měli důvěru a s nimž byla celá záležitost týkající se možnosti pobírat odměny za výkon funkce v představenstvu či dozorčí radě společností řešena. Jak bylo zmíněno výše dle názoru prezentovaného Mgr. Ondřejem B. samotná skutečnost, že určitý člen představenstva či dozorčí rady je veřejným funkcionářem, ještě nezpůsobovala překážku pro výplatu odměny za výkon této funkce. Takovou překážkou by bylo, pokud by takový veřejný funkcionář působil v orgánu společnosti jako zástupce obce, jež je akcionářem této společnosti. Rozhodující pro řešení otázky možnosti vyplácení odměn tak bylo, zda obžalovaní byli navrženi, delegováni do těchto orgánů obcemi, městy či jiným subjektem, resp. v těchto orgánech zastupovali sebe sama. Všichni obžalovaní včetně Pavla K. a Břetislava B., kteří se stali členy dozorčí rady společnosti VaK Bruntál a.s. až po valné hromadě ze dne 16. 6. 2011, což bylo v době, kdy ostatním obžalovaným byly odměny již vyplaceny a tzv. „nastoupili do rozjetého vlaku“, byli do orgánů společnosti VaK Bruntál a.s. zvoleni na základě návrhu představenstva společnosti, jak vyplývá ze zpráv a listin doložených touto společností. Na valných hromadách společnosti VaK Bruntál a.s. následně dotčené územně samosprávné celky zastupovaly vždy jiné delegované osoby. Obžalovaní dále na svou obhajobu zdůraznili, že osobně vnímali svou pozici tak, že vykonávají činnost v těchto orgánech svým jménem, rozhodují se sami za sebe, tak aby bylo postupováno v nejlepším zájmu společnosti VaK Bruntál a.s. bez ohledu na případné zájmy jejich domovské obce či města, jako akcionáře společnosti. Za případné škody vzniklé v důsledku jejich rozhodovací činnosti ručili svým vlastním majetkem, proto byli přesvědčeni, že se na ně nevztahuje omezení podle § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů ve znění účinném do 31. 8. 2017 a že na vyplácení odměn mají nárok, resp. pokud jim v dřívější době nebyly odměny vypláceny, dělo se tak neoprávněně.

84. Odvolací soud se ztotožňuje s názorem soudu nalézacího, že pro osoby, které nemají právní vzdělání, mohlo být znění ustanovení § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů relativně zavádějící ohledně výkladů, kdo je tam zmíněným veřejným funkcionářem zastupujícím kraj nebo obec, proto si mohli důvodně klást otázku, zda skutečně zastupují obec ze shora rozvedených okolností, zejména pokud byli navrženi a zvoleni do těchto funkcí představenstvem společnosti VaK Bruntál a.s. a obec při jednání valné hromady vždy současně zastupoval jiný představitel, nebo jednají sami za sebe.
85. Pokud se za dané situace podstatná část obžalovaných přímo spoléhala na informace osoby znalé práva – Mgr. B., případně zprostředkovaně se opírali o jeho radu, aniž by měli nějaké zásadní poznatky, že výklad této normy podaný obžalovaným B. jako osobou práva znalou (advokátem) a jeho interpretace je nesprávná tak neměli pochopitelně důvod jej zpochybňovat a z této nevycházet, tudíž nelze u nich dovozovat zavinění ať již v podobě úmyslu nebo i hrubé nedbalosti ve vztahu k porušení povinnosti opatrovat a spravovat cizí majetek (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 1. 2011, sp. zn. 5 Tdo 848/2010).
86. Zároveň odvolací soud považuje v souvislosti s posuzováním jednání vytýkaného obžalovaným a hodnocení, zda jednali či nejednali v omluvitelném negativním právním omylu ve smyslu § 19 odstavec 1 TrZ, za nepřiléhavý odkaz státního zástupce na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. 6 Tdo 1277/2014, když v tomto rozhodnutí je řešena skutková zcela odlišná věc. Okresní soud za zjištěného stavu věci důvodně uzavřel, že na jednání obžalovaných lze aplikovat ustanovení o právním omylu ve smyslu § 19 odstavec 1 TrZ, dle kterého kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat. V dalším odvolací soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku pod body 40 – 41 na str. 18. – 19., když by se jednalo o opakování téhož.
87. Relevantní jsou i úvahy nalézacího soudu o výrazném snížení společenské škodlivosti jednání vytýkaného obžalovaným z důvodů rozvedených pod bodem 43. odůvodnění napadeného rozsudku, které by v konečném důsledku rovněž mohly vést k závěru, že žalovaný skutek není trestným činem, v případě bylo-li by u obžalovaných shledáno naplnění i subjektivní stránky vytýkaného trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku.
88. Podle § 12 odstavec 2 TrZ platí, že trestní odpovědnost pachatele a trestně právní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.
89. Trestněprávní řešení by mělo být vždy krajním prostředkem ve vztahu k ostatní delikt ní právní úpravě (např. správněprávní, občanskoprávní), kdy trestnými činy mohou být pouze závažnější případy protisociálních jednání. Trestní právo má z podstaty principu ultima ratio místo pouze tam, kde jiné prostředky z hlediska ochrany práv fyzických a právnických osob jsou vyčerpány, neúčinné nebo nevhodné.
90. V posuzovaném případě nalézací soud přiléhavě poukázal, že v následné době po spáchání posuzované trestné činnosti došlo v souvislosti se změnami zákona o střetu zájmů provedenými zákonem č. 14/2017 Sb., jak tyto byly ve vztahu k § 5 odstavec 2 tohoto zákona rozvedeny již shora, k jistému posunu vnímání ze strany zákonodárce, pokud jde o možnost pobírat odměny veřejnými funkcionáři, jakož i ohledně způsobu možného postihu za porušení § 5 odstavec 2 zákona o střetu zájmů při přijímání odměn. Zákonodárce sice na jedné straně vnímá, že není možné toto jednání nepostihovat, pokud není v souladu se zákonem, když je společensky škodlivé, proto zavádí novou skutkovou podstatu přestupku veřejného funkcionáře, který pobírá odměnu v rozporu s § 5 odstavec 1 nebo 2 zákona o střetu zájmů. Na druhou stranu však zde vzniká očekávání, že zavedením nově této možnosti postihu pro přestupek s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe vyjádřené v § 12 odstavec 2 TrZ dojde k omezení zahajování trestního stíhání veřejných funkcionářů pro podezření ze spáchání trestného činu porušování povinnosti při

správě cizího majetku, jak se do té doby stávalo a nebude tak docházet z tohoto důvodu ke kriminalizaci veřejných funkcionářů.

91. Při hodnocení společenské škodlivosti jednání obžalovaných nalézací soud v podstatě akcentoval, že tato je snižována okolnostmi, za nichž bylo rozhodnuto o jejich vyplácení, kdy obžalovaní starostové a místostarostové jako protiplnění vykonávali své funkce v rámci společnosti VaK Bruntál a.s., do nichž byli zvoleni, tedy společnosti poskytli očekávané protiplnění, přičemž výše vyplácených odměn v jednotlivých měsících se ani zdaleka nepřiblížila podprůměrné měsíční mzdě a zejména také byla z pohledu hodnocení společenské škodlivosti významná reakce obžalovaných po vznesení námitek na valné hromadě dne 9. 6. 2015 ohledně nemožnosti pobírání odměn veřejnými funkcionáři s odkazem na sporné rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 2. 2009, č. j. 5 Cmo 48/2009 – 67. Přestože předseda valné hromady Mgr. Ondřej B. v podstatě zaujal tehdy stanovisko, že obžalovaní pobírají odměny oprávněně a obdobně ve prospěch obžalovaných vyznělo i stanovisko dozorčí rady společnosti VaK Bruntál a.s., tito již při vzniklém podezření, že jim byly odměny vypláceny neoprávněně, neváhali a ihned zcela dobrovolně činili kroky k napravení vzniklého škodlivého následku, a to vrácením přijatých odměn za výkon funkce v orgánech společnosti VaK Bruntál a.s. prostřednictvím uzavření dohod o narovnání se společností VaK Bruntál a.s., tehdy zastoupené obžalovaným Ing. Štěpánem K. a Ing. Stanislavem M., které následně řádně plnili a veškeré finanční prostředky získané vyplacením odměn najednou nebo ve splátkách (podle svých finančních možností) vrátili. Právě tyto skutečnosti i dle názoru odvolacího soudu vedly konkrétně v posuzované trestní věci k významnému snížení společenské škodlivosti, a to pod spodní hranici trestní odpovědnosti, pročež jednání obžalovaných není natolik společensky škodlivé, aby byl vůči nim uplatňován trestní postih.
92. Lze tedy shrnout, že ze všech shora uvedených důvodů nalézací soud správně dovodil, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem u všech obžalovaných a tyto podle § 226 písmeno b) tr. ř. zprostil obžaloby podle § 226 písmeno b) tr. ř.
93. Odvolací soud se rovněž plně ztotožnil se závěrem nalézacího soudu, jenž nad rámec učiněného rozhodnutí o zproštění obžalovaných z důvodů uvedených v § 226 písmeno b) tr. ř. konstatoval, že u obžalovaných by byly splněny rovněž všechny podmínky pro aplikaci ustanovení § 33 TrZ o zániku trestní odpovědnosti účinnou lítostí, a to z důvodu napravení škodlivého následku, což by byl důvod pro zproštění obžalovaných viny postupem podle § 226 písmeno e) tr. ř., pokud by nepřicházelo v úvahu užití příznivějšího zprošťujícího důvodu podle § 226 písmeno b) tr. ř., jak tomu bylo v posuzované trestní věci.
94. Lze konstatovat, že obžalovaní bezpochyby o své vůli, tedy naprosto dobrovolně napravili škodlivý následek, jak to předpokládá trestní zákoník v ustanovení § 33 písmeno a), přičemž se u nich jednalo o trestný čin výslovně uvedený ve výčtu trestných činů, u nichž zákon připouští aplikaci tohoto ustanovení o účinné lítosti. Všichni obžalovaní v pozici starostů či místostarostů uzavřeli dohody o narovnání a učinili tak v součinnosti s obžalovanými Ing. Štěpánem K. a Ing. Jaroslavem J. Předmětem těchto dohod o narovnání byl závazek vrátit vyplacené formálně neoprávněné odměny v celém rozsahu společnosti VaK Bruntál a.s., kdy nelze nevidět, že k jejich uzavření došlo v listopadu roku 2015, tedy řadu měsíců předtím, než bylo přistoupeno dne 24. 6. 2016 k zahájení úkonů trestního řízení v předmětné trestní věci a posléze k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání konkrétních osob podle § 160 odstavec 1 tr. ř. dne 15. 6. 2017. Nutno zdůraznit, že vrácené nebo vyřešené zápočtem byly i zákonné odvody OSSZ a zdravotním pojišťovnám, vrácena byla i příslušná daň z příjmů. Takto ve spolupráci se společností VaK Bruntál a.s., když jak správně poznamenali obžalovaní jinak tohoto cíle nebylo možno dosáhnout, došlo plně z iniciativy obžalovaných k úplné náhradě škody, která měla vzniknout společnosti VaK Bruntál a.s. v důsledku jednání jim vytýkaného obžalobou. Zároveň zastavením další výplaty odměn bylo zamezeno i případnému vzniku dalšího škodlivého následku.

95. Z výše uvedených důvodů je lichá námitka státního zástupce, že ze strany obžalovaných nedošlo k nahrazení povinných odvodů, když z provedených listinných důkazů sdělení ČSSZ, zdravotních pojišťoven, FÚ pro Moravskoslezský kraj, Územní pracoviště Bruntál, přehledu doložených finančních transakcí o platbách provedených obžalovanými i samotného sdělení společnosti VaK Bruntál a.s. plyne opak. Pokud jde o uzavřené smlouvy o narovnání na jejichž základě byly obžalovanými vrácené zcela částky vyplacené jim na zpochybněné odměny, odvolací soud nesdílí názor státního zástupce, že pokud byly v dohodách sjednány splátky, které přesahovaly období do zahájení trestního stíhání, přičemž ne u všech obžalovaných byla škoda do té doby plně uhrazena, nýbrž se tak stalo v některých případech až v době následné, takový to stav vylučuje užití ustanovení o účinné lítosti ve smyslu ustanovení § 33 TrZ. Odvolací soud je toho názoru, že při posuzování naplnění podmínek pro aplikaci ustanovení o účinné lítosti nelze postupovat ryze formalisticky, ale nutno vzít na zřetel všechny okolnosti za nichž obžalovaní pojalí rozhodnutí vyplacené odměny vrátit, napravit škodlivý následek, který svým jednáním způsobili a v konečném důsledku tak i učinili. K uzavření dohod o narovnání z jejich strany došlo v době, kdy ještě neměli žádné povědomí, že by jim hrozilo nějaké trestní stíhání, takto následně na sebe převzali závazek vymahatelný ze strany společnosti VaK Bruntál a.s., přičemž sjednané dohody o narovnání řádně plnili, byť se tak stalo u některých obžalovaných až v průběhu probíhajícího trestního řízení, neboť s ohledem na svou finanční situaci závazek spláceli ve sjednaných splátkách, jak jim to smlouva o narovnání umožňovala. Jednání obžalovaných tedy směřovalo zcela jednoznačně k dobrovolnému napravení způsobeného škodlivého následku v době, kdy nevěděli, zda vůbec a pokud ano kdy bude vůči nim zahájeno trestní stíhání. Pokud za těchto okolností obžalovaní, jak již bylo zmíněno shora, po celou dobu řádně plnili podmínky sjednané dohody o narovnání a závazek s ní plynoucí, byť některými z nich byl celkový objem vyplacených odměn vrácen až po zahájení trestního stíhání, lze na ně vztáhnout dle přesvědčení odvolacího soudu ustanovení § 33 TrZ o účinné lítosti, neboť z materiálního hlediska všechny kroky učiněné obžalovanými směřovaly k dobrovolnému napravení škodlivého následku, což se v konečném důsledku stalo. Koneckonců uzavřením dohody o narovnání z hlediska civilního práva došlo k zániku původního závazku, jenž obžalovaným plynul z neoprávněně vyplacených odměn.
96. Za daného stavu věci odvolací soud shledal odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Bruntále nedůvodné, a proto je podle § 256 tr. ř. zamítl.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat:

a) nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, ve prospěch i nepospěch obviněného

b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí odvolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odstavec 1 písmeno a) - m) tr. ř. nebo 265b odstavec 2 tr. ř., o které se dovolání opírá.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Ostrava 19. dubna 2023

JUDr. Renata Gilová, v. r.
předsedkyně senátu